

STRATEGIA LOCALĂ

CU PRIVIRE LA DEZVOLTAREA ȘI FUNCȚIONAREA PE TERMEN MEDIU ȘI LUNG A SERVICIULUI DE SALUBRIZARE ÎN MUNICIPIUL BRAD

2019-2029

CUPRINS

Lista de abrevieri.....	3
Definiții	4
Cadrul legislativ.....	7
Capitolul 1. Introducere	9
1.1.Date geografice și administrative naționale	9
Capitolul 2.	17
Principii, obiective și direcții generale ale Strategiei locale	17
2.1.	
Preambul.....	17
2.2.Context	18
2.3. Principiile de organizare și funcționare ale serviciului de salubritate	19
2.4. Obiectivele Strategiei locale	21
2.5. Competențe, atribuții, responsabilități.....	25
2.6. Direcții de acțiune	28
Capitolul 3.	28
Organizarea și funcționarea serviciului public de salubritate	28
3.1 Cadrul legislativ.....	28
3.2 Modalități de realizarea a activităților de salubritate.....	29
3.3 Activitățile serviciului de salubritate din mun. Brad.....	29
3.3.1 Gestionarea deșeurilor în mun. Brad.....	30
3.3.1.1. Alinierea la politicile de mediu europene.....	34
3.3.1.2. Categoriile de deșeurii.....	36
3.3.1.3 Activități pentru îndeplinirea obiectivelor strategice.....	38
3.3.1.4. Analiza SWOT.....	38
3.3.1.5. Soluții pentru realizarea unui sistem eficient de salubritate.....	40
3.3.2. Salubritatea stradală.....	41
3.3.3. Dezinfecția, dezinsecția și deratizarea.....	46
3.3.4. Potențiale surse de finanțare pentru dezvoltarea și funcționarea serviciului.....	48
3.3.5. Plan de măsuri și acțiuni cu privire la dezvoltarea și funcționarea serviciului.....	48
3.3.6. Indicatori de monitorizare.....	53
Concluzii generale.....	56

LISTA DE ABREVIERI

S.C.U.P.	– Servicii Comunitare de Utilități Publice;
H.G.	– Hotărâre de Guvern;
O.G.	– Ordonanță Guvernamentală;
O.U.G.	– Ordonanță de Urgență Guvernamentală;
U E	– Uniunea Europeană;
C.E.	– Consiliul European;
H.C.L.	– Hotărârea Consiliului Local;
A.N.R.S.C.	– Autoritatea Națională de Reglementare pentru Servicii Comunitare de Utilități Publice;
P.O.R.	– Program Operațional Regional;
P.N.D.	– Planul Național de Dezvoltare;
P.N.G.D.	– Planul National de Gestionare a Deșeurilor;
S.N.G.D.	– Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor;
S.J.G.D.	– Strategia Județeană de Gestionare a Deșeurilor
U.L.M.	– Unitate Locală de Monitorizare;
F.E.D.R.	– Fondul European de Dezvoltare Regională;
D.C.	– Directiva Consiliului Europei;
A.P.L.	– Administrație Publică Locală;
S.F.	– Studiu de fezabilitate;
C.M.I.D	– Centrul de management integrat al deșeurilor;
A.D.I.	– Asociație de Dezvoltare Intercomunitară;
C.J.H.	– Consiliul Județean Hunedoara;
P.O.I.M.	– Program Operațional Structură Mare;
S.M.I.D.	– Sistem de Management Integrat al Deșeurilor;
T.M.B.	– Tratăre mecano-biologică;
U.A.T.	– Unitate Administrativ-teritorială.

DEFINIȚII

Principalii termeni de specialitate folosiți conform legislației în vigoare

Salubritate – totalitatea operațiunilor și activităților necesare pentru păstrarea unui aspect salubru al localităților;

Deșeu – orice substanță sau obiect pe care deținătorul îl aruncă ori are intenția sau obligația să îl arunce;

Deșeuri periculoase – orice deșeuri care prezintă una sau mai multe proprietăți periculoase prevăzute de legislația în vigoare;

Deșeu cu regim special – deșeu ale cărui manipulare, colectare, transport și depozitare se supun unui regim reglementat prin acte normative în vederea evitării efectelor negative asupra sănătății oamenilor, bunurilor și asupra mediului înconjurător;

Deșeurile din construcții provenite din locuințe – deșeurile generate de activitățile de reamenajare și reabilitare interioară/exterioară a locuințelor;

Deșeu menajer – deșeurile provenite din gospodării/locuințe;

Deșeuri similare – deșeurile care din punct de vedere al naturii și al compoziției, sunt comparabile cu deșeurile menajere, exclusiv deșeurile din producție, din agricultură și din activități forestiere;

Deșeu municipal – deșeurile menajere și deșeurile similare, inclusiv fracțiile colectate separat;

Biodeșeuri – deșeuri biodegradabile provenite din grădini și parcuri, deșeurile alimentare sau cele provenite din bucătăriile gospodăriilor private, restaurantelor, firmelor de catering ori unități comerciale de vânzare cu amănuntul și deșeuri similare provenite din unitățile de prelucrare a produselor alimentare;

Deșeu reciclabil – deșeu care poate constitui materie primă într-un proces de producție pentru obținerea produsului inițial sau pentru alte scopuri;

Deșeuri stradale – deșeuri specifice căilor de circulație publică, provenite din activitatea cotidiană a populației, de la spațiile verzi, de la animale, din depunerea de substanțe solide provenite din atmosferă;

Deșeuri reziduale – deșeurile nevalorificabile colectate separat, inclusiv cele rezultate din urma proceselor de tratare, altele decât deșeurile reciclabile;

Deșeuri voluminoase – deșeuri solide de diferite proveniențe care, datorită dimensiunilor lor, nu pot fi preluate cu sistemele obișnuite de colectare, ci necesită o tratare diferențiată față de acestea, din punct de vedere al preluării și transportului;

Deșeuri inerte – deșeurile care nu suferă nici o transformare semnificativă fizică, chimică sau biologică, nu se dizolvă, nu ard ori nu reacționează în nici un fel fizic sau

chimic, nu sunt biodegradabile și nu afectează materialele cu care vin în contact într-un mod care să poată duce la poluarea mediului ori să dăuneze sănătății omului;

Deșeuri de ambalaje – orice ambalaje sau materiale de ambalare care satisfac cerințele definiției de deșeu, inclusiv deșeuri de producție;

Deșeuri de producție - deșeuri rezultate din activități industriale, ce fac parte din categoriile 03-14 din anexa nr.2 la H.G. nr. 856/2002, cu modificările și completările ulterioare;

Deșeuri de echipamente electrice și electronice DEEE – echipamentele electrice și electronice, inclusiv componentele, subansamblele și produsele consumabile, care fac parte integrantă din produs în momentul în care acestea devin deșeu;

Gestionarea deșeurilor – colectarea, transportul, valorificarea și eliminarea deșeurilor, inclusiv supervizarea acestor operațiuni și întreținerea ulterioară a amplasamentelor de eliminare, inclusiv acțiunile întreprinse de un comerciant sau un broker;

Producător de deșeuri – orice persoană ale cărei activități generează deșeuri sau orice persoană care efectuează operațiuni de pretratament, amestecare ori de alt tip, care duc la modificarea naturii sau a compoziției acestor deșeuri;

Deținător de deșeuri – producătorul deșeurilor sau persoana fizică ori juridică ce se află în posesia acestora;

Colectare – strângerea deșeurilor, inclusiv sortarea și stocarea preliminară a deșeurilor în vederea transportării la o stație de sortare;

Colectare separată – colectarea în cadrul căreia un flux de deșeuri este păstrat separat în funcție de tipul și natura deșeurilor, cu scopul de a facilita tratamentul specific al acestora;

Compost – produs rezultat din procesul de tratare aerobă și/sau anaerobă, prin descompunere microbiană a componentei organice din deșeurile biodegradabile colectate separat supuse compostării;

Autorități de reglementare competente – Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice – A.N.R.S.C., autoritățile administrației publice locale;

Asociație de Dezvoltare Intercomunitară - cu obiect de activitate serviciile de utilități publice – asociația de dezvoltare intercomunitară potrivit prevederilor Legii 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având ca obiectiv înființarea, organizarea, reglementarea, finanțarea, exploatarea, monitorizarea și gestionarea în comun a serviciilor de utilități publice furnizate/prestate pe raza de competență a UAT-urilor membre, precum și realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal ori regional destinate înființării, modernizării și/sau, după caz, a sistemelor de utilități publice aferente acestor servicii;

Operator - persoana juridică de drept public sau privat înregistrată în România, într-un stat membru al UE ori în alt stat, care are competența și capacitatea, recunoscute prin licența emisă de autoritatea națională de reglementare competentă din România, de a furniza/presta, în condițiile reglementărilor în vigoare, un serviciu sau o activitate din sfera SCUP și care asigură nemijlocit gestiunea serviciului/activității, precum și administrarea, funcționarea și exploatarea sistemului de utilități publice aferent acestuia/acesteia;

Licență – actul tehnic și juridic emis de autoritatea națională de reglementare competentă, prin care se recunosc calitatea de operator de servicii de utilități publice într-un domeniu reglementat, precum și capacitatea și dreptul de a furniza/presta un serviciu de utilități publice;

Utilizatori – persoane fizice sau juridice care beneficiază, direct ori indirect, individual sau colectiv, de servicii de utilități publice în condițiile legii;

Sistem de utilități publice – ansamblul bunurilor mobile și imobile, dobândite potrivit legii, constând din terenuri, clădiri, construcții și instalații tehnologice, echipamente și dotări funcționale, specific unui serviciu de utilități publice, prin ale cărui exploatare și funcționare se asigură furnizarea/prestarea serviciului;

Infrastuctură tehnico-edilitară – ansamblul sistemelor de utilități publice destinate furnizării/prestării serviciilor de utilități publice; infrastuctura tehnico-edilitară aparține domeniului public ori privat al unităților administrativ-teritoriale și este supusă regimului juridic al proprietății publice sau private, potrivit legii;

Sortare – activitatea de separare pe categorii și stocare temporară a deșeurilor reciclabile în vederea transportării lor la operatorii economici specializați în valorificarea acestora;

Prevenire – măsurile luate înaintea ca o substanță, un material sau un produs să devină deșeu, care reduc:

- a) cantitatea de deșeuri, inclusiv prin reutilizarea produselor sau prelungirea duratei de viață a acestora;
- b) impactul negativ al deșeurilor generate asupra mediului și sănătății populației;
- c) conținutul de substanțe nocive al materialelor și produselor.

Reutilizare - orice operațiune prin care produsele sau componentele care nu au devenit deșeuri sunt utilizate din nou în același scop pentru care au fost concepute;

Reciclare – orice operațiune de valorificare prin care deșeurile sunt transformate în produse, materiale sau substanțe pentru a își îndeplini funcția inițială ori pentru alte scopuri. Aceasta include retragerea materialelor organice, dar nu include valorificarea energetică și conversia în vederea folosirii materialelor drept combustibil sau pentru operațiuni de umplere;

Tratare – operațiunile de valorificare sau eliminare, inclusiv pregătirea prealabilă valorificării sau eliminării;

Tratare mecano-biologică – tratarea deșeurilor municipale colectate în amestec utilizând operații de tratare mecanică de separare, sortare, mărunțire, omogenizare, uscarea și operații de tratare biologică prin procedee aerobe și/sau anaerobe;

Valorificare - orice operațiune care are drept rezultat principal faptul că deșeurile servesc unui scop util prin înlocuirea altor materiale care ar fi fost utilizate într-un anumit scop sau faptul că deșeurile sunt pregătite pentru a putea servi scopului respectiv, în întreprinderi ori în economie în general;

Depozit – un amplasament pentru eliminarea finală a deșeurilor prin depozitare la sol sau în subteran;

Eliminare – orice operațiune care nu este o operațiune de valorificare, chiar și în cazul în care una dintre consecințele secundare ale acesteia ar fi recuperarea de substanțe sau energie;”**plătește cât arunci**” - instrument economic care are drept scop creșterea ratei de reutilizare, reciclare și reducerea cantității de deșeurilor la depozitare prin stimularea colectării separate a deșeurilor;

Transabilitate – caracteristica unui sistem de a permite regăsirea istoricului, a utilizării sau a localizării unui deșeu prin identificări înregistrate;

CADRUL LEGISLATIV

- Legea Nr.51/2006 - Legea serviciilor comunitare de utilități publice; republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea Nr.101/2006 - Legea serviciului de salubritate a localităților, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea Nr.215/2001 – Legea administrației publice locale; republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea Nr.211/2011 - privind regimul deșeurilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea Nr.515/2002 – pentru aprobarea O.G.nr. 21/2002 privind gospodărirea localităților urbane și rurale;
- Legea Nr. 249/2015 – privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje; cu modificările și completările ulterioare;
- Legea Nr. 132/2010 privind colectarea selectivă a deșeurilor în instituțiile publice;
- Legea Nr. 212/2015 privind modalitatea de gestionare a vehiculelor scoase din uz; cu modificările și completările ulterioare;
- O.U.G nr.5/2015 – privind deșeurile de echipamente electrice și electronice;
- O.U.G. nr. 195/2005 privind protecția mediului; cu modificările și completările ulterioare;
- O.U.G. nr. 196/2005 privind Fondul de mediu; cu modificările și completările ulterioare;
- H.G. nr. 246/2006 – pentru aprobarea Strategiei naționale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice;
- HG 857/2011- privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele din domeniul sănătății publice; cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 22/2017- privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice - A.N.R.S.C.;
- Ordinul Ministerului Mediului și Gospodării Apelor nr. 1281/2005 privind stabilirea modalităților de identificare a containerelor pentru diferite tipuri de materiale în scopul aplicării colectării selective;
- Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 112 /2007 privind aprobarea Contractului- cadru de prestare a serviciului de salubritate a localităților;
- Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr.111/2007 privind aprobarea Caietului de sarcini- cadru al serviciului de salubritate al localităților;
- Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 82/2015 privind aprobarea Regulamentului- cadru al serviciului de salubritate al localităților;
- Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr.109/2007 privind aprobarea Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de salubritate a localităților;
- H.G. nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase; cu modificările și completările ulterioare;

- H.G nr. 1470/2004 privind aprobarea Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor și Planului Național de Gestionare a Deșeurilor, modificată și completată prin H.G. nr.358/11. 04. 2007;
- H.G. nr.235/2007 privind gestionarea uleiurilor uzate;
- H.G. nr.2293/2004 privind gestionarea deșeurilor rezultate în urma procesului de obținere a materialelor lemnoase;
- H.G. nr. 170/2004 privind gestionarea anvelopelor uzate;
- H.G. nr. 1132/2008 privind regimul bateriilor și acumulatorilor și al deșeurilor de baterii și acumulatori, cu modificările și completările ulterioare;
- H.G. nr. 349/2005 privind depozitarea deșeurilor ; cu modificările și completările ulterioare;
- H.G. nr. 1061/2008 privind transportul deșeurilor periculoase și nepericuloase pe teritoriul României;
- H.G. nr. 332/2013 privind restricțiile de utilizare a anumitor substanțe periculoase în echipamentele electrice și electronice;

Capitolul 1. Introducere

1.1. Date geografice și administrative naționale

Din punct de vedere administrativ, România este organizată în 41 județe, cuprinde 265 de localități urbane, dintre care 172 orașe, 81 de municipii de rangul II, 11 municipii de rangul I și municipiul de rangul 0, București, capitala țării. Cele 40 de județe vor fi grupate în 7 regiuni de dezvoltare, la care se adaugă municipiul București și județul Ilfov care reprezintă a-8-a regiune. Acestea sunt prezentate în figura de mai jos.

Figura 1 – Harta administrativă a României

România este organizată din anul 1998 și în 4 macroregiuni, conform nivelului de diviziuni ale statelor membre a Uniunii Europene, prezentate în figura de mai jos. Macroregiunile, ca și regiunile de dezvoltare nu au un statut administrativ propriu-zis și o formă de guvernare sau administrare proprie, ele existând doar pentru colectarea statisticilor regionale.

Populația României este de 20.121.641 locuitori (conform datelor de la recensământul populației și locuințelor din martie 2011), cu o densitate de locuitori pe km² prezentată în figura de mai jos:

1.1.1. Localizarea geografică și încadrarea în teritoriu. Scurt istoric.

Municipiul Brad este situat în partea central vestică a României, intersectat de paralela de 46 grade latitudine nordică și meridianul 23 grade longitudine estică.

Figura 2 – Localizarea geografică

Sursa: MDRAP. Atlasul Teritorial Online al României

Municipiul Brad face parte din Regiunea de Dezvoltare Vest, care are o suprafață de 32.034 Km² (13,4 % din suprafața țării) și este compusă din 42 orașe (din care 12 municipii) și 276 comune (318 unități administrativ teritoriale), grupate în patru județe: Arad, Caraș-Severin, Hunedoara și Timiș, cu o populație de 1.919.434 locuitori și o densitate a populației de 61.15 loc/km². Regiunea cuprinde provincia Banatului, provincie istorică românească cu o dezvoltare economică timpurie și mai puternică în comparație cu alte provincii din țară.

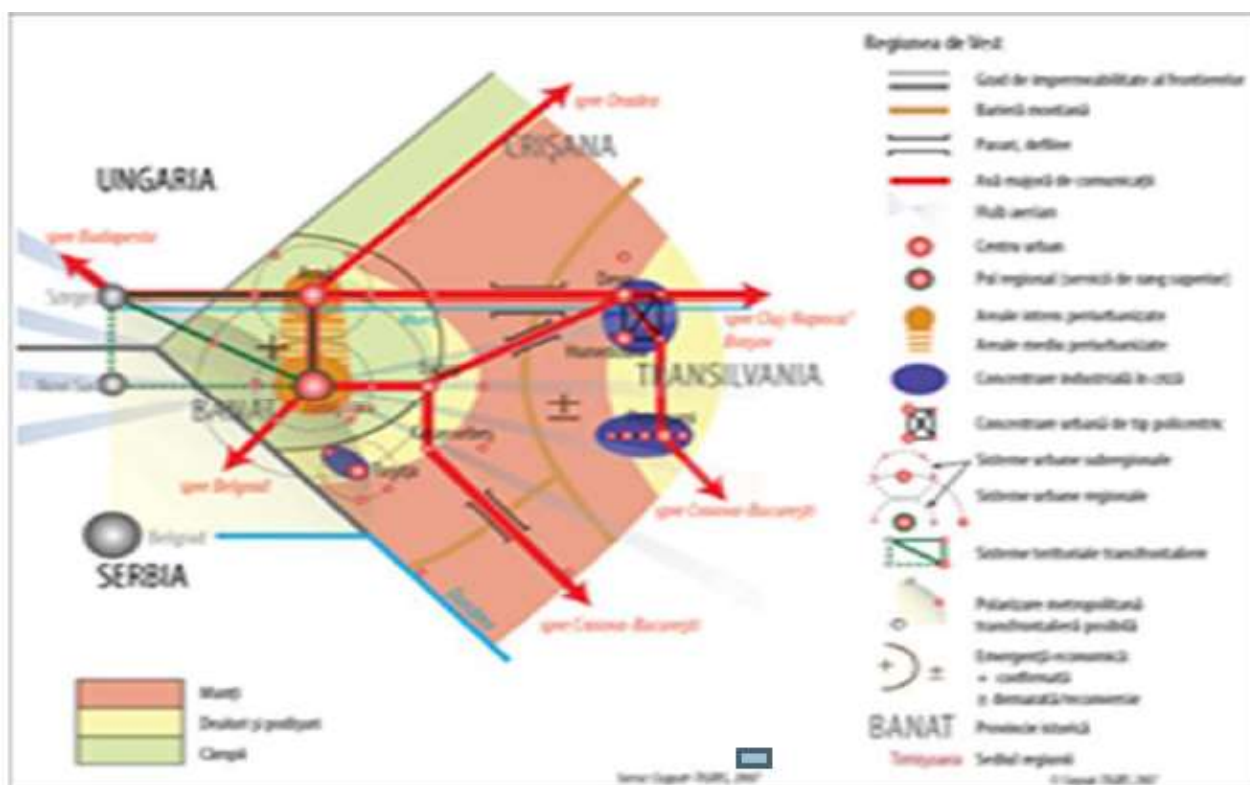

Figura 3 - Regiunea Vest

Municipiul Brad este situat în partea de nord a județului Hunedoara, în depresiunea Zarandului, la 36 km distanță de municipiul reședință de județ Deva, pe cursul superior al râului Crișul Alb, fiind traversat de la sud la nord-vest de drumul național DN 76 – E 79, din zona centrală la est de drumul național DN 74 și de drumurile comunale DC 10 din zona centrală la nord, DC 11 din zona centrală la nord-est, DC 16 de la sud la vest și DC 170B în partea de est a teritoriului administrativ, în zona localității Mesteacăn.

Județul Hunedoara este așezat pe cursul mijlociu al râului Mureș, în vecinătatea Munților Apuseni (N), Orăștiei și Șureanu (S-E), Retezat-Godeanu, Vâlcăniș și Parâng (S) și Poiana Ruscă (S-V).

Cele mai importante râuri care îl traversează sunt Mureș, Strei, Râul Mare, Crișul Alb, și Jiu. Depresiunile întinse ale Hațegului și Zarandului se află pe teritoriul județului. Județul Hunedoara se întinde pe o suprafață de 7.063 km² (2,9% din teritoriul României) și are o populație de 511.300 locuitori (aproximativ 2,5% din populația țării). Județul este compus din 7 municipii, 7 orașe și 55 de comune. Municipiul Brad este al doilea ca și mărime, după municipiul Deva, reședința de județ.

Figura 4 - Județul Hunedoara – localizare geografică

Sursa: MDRAP. Atlasul Teritorial Online al României

Municipiul Brad se învecinează în partea de nord cu localitatea Ribița, în nord-est cu localitatea Blăjeni, în nord-est cu localitatea Buceș, în est cu localitățile București și Crișcior, în sud cu localitățile Băița și Vălișoara, în sud-est cu Luncoiu de Jos, în sud-vest cu localitatea Baia de Criș.

Localitățile aparținătoare teritoriului administrativ al municipiului Brad sunt legate de rețeaua națională de drumuri astfel:

1. Țărățel - la 5 km de municipiul Brad, drumul național DN 74, pe cursul superior al Crișului Alb.

2. Ruda Brad, la 6 km de Brad, pe drumul național DN 76, drumul comunal DC 16.
3. Mesteacăn - drumul național DN 76.
4. Valea Bradului - la 2,5 km de Brad, pe drumul național DN 76, drumul comunal DC 10.
5. Potingani - la 2,5 km de Brad, pe drumul național DN 76, drumul comunal DC 10.

Localitatea **TARAȘEL** este situată în partea de est a municipiului Brad, la o distanță de 5 km, pe cursul superior al râului Crișul Alb. Accesul în localitate se face prin drumul național DN 74, Brad – Abrud - Alba Iulia, drum care traversează localitatea de la un capăt la celălalt. Localitatea, fiind situată în estul municipiului Brad, în șesul râului Crișul Alb, sunt oferite condiții favorabile ca terenul agricol să fie propice pentru cultivarea cerealelor și legumelor. În zonele colinare predomină fânețurile, pășunile, pomii fructiferi și pădurile de foioase. Pe raza localității se află 2 decantoare de steril provenite din prelucrarea minereurilor auro-argentifere.

Localitatea **RUDA BRAD** este situată în partea de sud - est a municipiului Brad, la o distanță de 6 km. Accesul în localitate se face prin drumul comunal DC 16, DN 76 – Ruda Brad, drum care traversează localitatea de la un capăt la celălalt. Bogățiile solului constau, în primul rând, în vegetația forestieră, preponderent foioase, dar și rășinoase. Suprafețe mai mici sunt ocupate de fânețe și pășuni. Pe teritoriul localității sunt situate mai multe depozite de steril, rezultate din săparea unui mare număr de guri de mină. În extremitatea estică a satului este conservată galeria " 12 Apostoli", în adâncul căreia se păstrează , de peste 2000 de ani, "Treptele Romane", cea mai elocventă dovadă istorică și arheologică a activității de extracție a aurului, încă din perioada ocupației Daciei de către romani.

Localitatea **MESTEACĂN** este situată în partea de est a teritoriului administrativ al municipiului Brad, la o distanță de 4 km. Accesul în localitate se face prin drumul național DN 76, drum care traversează localitatea de la est la vest. În agricultura satului predomină culturile de cereale pe șes, dar și fânețe și pășuni în zonele colinare, unde sunt și mulți pomi fructiferi. Zonele marginase sunt ocupate de păduri de foioase. În subsol și câteva perimetre de suprafață sunt cantonate zăcăminte de cărbune brun și lignit.

Localitatea **VALEA BRADULUI** este situată în partea nord - est a municipiului Brad la

distanță 2,5 km. Accesul în localitate se face prin drumul comunal DC 10 Brad – Potingani, drum care traversează localitatea de la un capăt la celălalt și urmărește cursul pârâului Valea Bradului. Localitatea este recunoscută mai ales pentru rolul pe care l-a jucat în istoria acestor locuri. Există un document din anul 1445 care pomenește numele maghiarizat al Bradului : Fenyopataka (feno = brad, patak = vale), deci Valea Bradului, cu un voievod: Ioan de Valea Bradului. Acest document demonstrează că locuitorii din Valea Bradului au dat numele localității lor după numele de Brad, unde valea se varsă în Crișul Alb. Un alt moment crucial a avut loc în timpul Răscoalei de la 1784, a lui Horia, Cloșca și Crișan, când - la data de 16 noiembrie 1784 - a avut loc marea adunare de la Valea Bradului, unde eroul Crișan a cerut drepturi pentru iobagi. Relieful este deluros, în agricultură predominând cultivarea legumelor, porumbului și, foarte puțin, cruciferele. Dealurile sunt ocupate, în principal, cu pomi fructiferi. Localitatea este traversată , de la un capăt la celălalt, de pârâul Valea Bradului, care se varsă în Crișul Alb. Predomină, în general, foioasele și rășinoasele (molid și pin).

Localitatea **POTINGANI** este situată în partea de sud - est al municipiului Brad, la distanța de 4 km. Accesul în localitate se face prin drumul comunal DC10 Brad - Potingani, drum care traversează localitatea de la est la vest.

Municipiul Brad

Localitatea Brad este atestată documentar pentru prima dată în anul 1445, când un ban al Maceului, denumeste, printre alții, într-o scrisoare adresată voievozilor din Zarand referitoare la o pricină ivită între Simon, monetar din Sibiu și iobagii Băii de Criș, pe Ioan din

Brad, document în care se pomenește numele maghiarizat al Bradului – Fenyonpataka. În 1585 localitatea este amintită într-un memoriu întocmit de austriacul Felician Herberstein, aflat în vizită la minele de aur din Ruda: „lângă satul Ruda, la o jumătate de milă de Brad am văzut o mină de aur care se exploatează și care este a serenisimului principe al Transilvaniei”. Sub o altă denumire – Rudabania - o reîntâlnim în 1599. Bradul este menționat ca centru administrativ în anul 1600, la trecerea lui Mihai Viteazul spre Praga, după înfrângerea de la Mirăslău. Din Brad, la 28 august 1690 Principele de Baden, amintind de rezistența sângeroasă a brașovenilor față de trupele împărătești, îndruma pe conducătorii Transilvaniei la credința statornică față de împărat și la ascultare față de trimisul său, generalul Castelli. În 1733 conscripția episcopului Inochentie Micu Klein amintește localitatea cu numele de Brad. .

Localitatea a rămas reședința de district pentru deceniile următoare, iar în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea se înființează aici un oficiu de schimb pentru aur, menit ca prin activitatea lui să prevină specula cu acest metal prețios, care se extrăgea din diferitele mine particulare, aflate în jurul așezării. În octombrie 1784, din târgul Bradului pornește chemarea la răscoală, de aici se fixează întâlnirea din biserica Mesteacănului, unde urmau a fi ascultate poruncile împărătești. La 4 noiembrie 1784 nobilimea Bradului se ascunde de răsculați în turnul bisericii reformate. La 28 noiembrie se desfășoară la Brad lupte crâncene între trupele armatei imperiale conduse de maiorul Stoianici și grupurile de răsculați conduse de Crișan, care inițial se îndreptaseră spre Abrud, dar aflând despre apariția trupelor la Brad se reîntorc la Buceș, dezlănțuind atacul. Victoria înclina de partea răsculaților și Stoianovici este nevoit să evacueze Bradul, retrăgându-se cu trupele sale de-a lungul Crișului Alb spre Hălmagiu. După înăbușirea răscoalei, la Brad este adusă jumătatea din partea superioară a trupului lui Crișan și expusă la vedere în târg, atârnată într-un par spre a înspăimânta mulțimea. Evenimentelor revoluționare al anului 1848 le cade victimă preotul ortodox Traian Baci, împuscat. La 23 ianuarie 1849 trupele regale și un corp de 3500 de secui ai maiorului Béke ocupă Bradul în drum spre Abrud, la 20 februarie trece pe aici un escadron de husari și 2600 de soldați ai maiorului Csutak, iar la 6 mai a aceluiași an, campaniile lui Hatvany, în intenția atacării Abrudului. La 19 aprilie sosește în Brad deputatul roman din Parlamentul budapestan, Ioan Dragos, trimis de Kossuth pentru a iniția tratative cu Avram Iancu și tot de aici sunt aduși de la Abrud prizonierii lui Hatvany, tribunii Buteanu și Vitianu, la 10 mai 1849, legați de tunuri. În cursul evenimentelor revoluționare, biserica ortodoxă a fost și ea distrusă, la mai bine de un deceniu comunitatea ortodoxă nu a reușit să o refacă: „făcuta din zid, fără turn acoperit, numai din revoluția anilor 1848-1849 arzând, au rămas numai zidul, fără turn acoperit, cu doua bucăți de pleu deasupra altarului și la pridvor, iar deasupra acoperișului turnului crăci de lemn”. Zidul ”se afla crăpat pe patru locuri cam de cătră altariu”, pentru ploile cele multe. În 1894 printre cei solidari cu cauza Memorandumului se aflau și locuitorii Bradului. La sfârșitul secolului al XIX-lea, nevoia de capital pentru investiții a determinat construirea în Brad a Băncii Crișana. Inițiată în mediul comercianților și al intelectualității, la constituire banca s-a bucurat de participarea exemplară a unor personalități locale, care i-au asigurat credibilitatea și onorabilitatea: I. Ghisa, P. Oprisa, I. Radu, V. Damian, Al. Draia I. Papp. Aceștia, împreună cu alți acționari au alcătuit chiar personalul băncii, care în primul an au activat voluntar, atrăgând, prin exemplul propriu, economii ale depunătorilor din întreg Zarandul. Același spirit comunitar s-a manifestat și în cazul unui fenomen cultural de excepție, anume constituirea Societății pentru Crearea Fondului de teatru Roman. Inițiat încă din 1869 de către Iosif Vulcan, după turneele organizate în Transilvania de Fany Tardini și M. Pascali, fondul prinde contur și la Brad, mai ales în urma deselor dezbateri ale despărțământului Astei despre istoria și conținutul teatrului.

1.1.2. Relieful

Municipiul Brad este situat în județul Hunedoara, în partea sud-vestică a Transilvaniei și ocupă o parte a bazinelor hidrografice ale râurilor Mureș și Jiu. Județul este intersectat de paralela de 46° latitudine nordică și de meridianul de 23° longitudine estică (valori absolute

publicate 46.16° latitudine nordică, localitatea Bulzești, 23.024° longitudine estică, localitatea Aurel Vlaicu, 45.019° longitudine estică, Munții Pârâng) . Punctele extreme ale județului Hunedoara, fără indicarea coordonatelor absolute sunt: zona de NV a satului Rusești (comuna Bulzești de Sus) la nord, hotarul vestic al satului Pojoga (comuna Zam), la vest, izvoarele râului Lapușnic, la sud, și ramificațiile unor afluenți de dreapta ai pârâului Jieț, la est. Către nord și NV, județul se învecinează cu județul Bihor, la vest cu județul Timiș, în SV cu județul Caraș-Severin, la sud și SE cu județul Gorj, respectiv Vâlcea, iar la est și SE cu județul Alba.

Municipiul Brad, centru al Țării Zarandului, este o localitate situată în Sud – Vestul Munților Metaliferi, într-o depresiune formată de o parte și de alta a Crișului Alb. În contextul geografic al județului Hunedoara, municipiul Brad este situat în partea de Nord a acestuia, la 36 de km de municipiul reședința de județ Deva, la confluența râului Crișul Alb cu pârâul Luncoi. Municipiul Brad este situat la 36 km de Deva, capitala județului Hunedoara, de care este legat prin Drumul Național 76, ce-și urmează apoi traseul spre Arad (165 km), respectiv Oradea (155 km). Din oraș se desprinde o ramificație : Drumul Național 74 care conduce spre Abrud, jud. Alba(40 km). Suprafața totală este de 7.998 hectare, din care 1.048 în intravilan și 6.950 în extravilan.

Bradul este situat central în depresiunea Bradului, cu altitudini de 500-600 m, înconjurat de dealurile: Lia, Corbului, Dosurile, Tudorănesc, Petriții, Gruiu, Cioroiu, Obârșiei, Zgleamă, și Tăului.

1.1.3. Rețeaua hidrografică

Ape de suprafață

Cursuri de apă cu caracter permanent

Râul important ce curge în cadrul municipiului Brad este Crișul Alb. Acesta străbate teritoriul județului Hunedoara pe o lungime de 66 km, panta de scurgere fiind diferită în funcție de unitatea morfologică pe care o parcurge (9-25% zona montană și 1-2 % zona depresionară joasă). Cei mai importanți afluenți sunt: Valea Satului (L=15 km) și Ribița (L=18 km). Debitul mediu multianual al râului în sectorul marcat de limita județului este de circa 10 m³/s, fenomenele de îngheț având o durată medie de 40 zile și apar în circa 80% din ierni.

Cursuri de apă cu caracter semipermanent – torențial

Torenții sunt cursuri de apă cu pante repezi și neregulate cu apă puțină sau seci în cea mai mare parte a anului și care datorită ploilor mari sau topirii zăpezilor prezintă viituri violente de scurtă durată. Ei reprezintă forma cea mai avansată de distrugere a solului prin eroziune și provin fie prin dezvoltarea sau alungirea unei singure ravene, fie din dezvoltarea mai multor ravene. Torenții întâlniți în cadrul teritoriului studiat sunt văile: Saratii, Valajiei, Larga, Dumitrei și Totoi. Acești torenți sunt de podiș sau de coline și s-au dezvoltat în formațiuni geologice mai noi și mai puțin rezistente la eroziune, adică, în formațiuni levantine constituite din marne, argile și loessuri.

Apele subterane

Structura geologică variată a reliefului județului determină condiții variate de zăcământ acvifer: de la straturi acvifere în cristalin la straturi acvifere sub sedimentar. La marginea depresiunilor și în văile largi sunt straturi acvifere în glaciș, în formațiuni de terasa

sau în depozite de lunca. O mențiune aparte trebuie acordată apelor de infiltrație și cursurilor subterane în zonele calcaroase, precum și apelor de adâncime din zona manifestărilor post-vulcanice, care sunt mineralizate – în sudul Munților Metaliferi. Ca urmare a varietății reliefului și răspândirii inegale a precipitațiilor, densitatea rețelei hidrografice variază între 0,3 și 0,5 km/km² în Munții Metaliferi și 0,9-0,11 km/km² în vestul depresiunii Brad. După tipul de alimentare, rețeaua hidrografică a zonei aparține tipului nival moderat din zăpada scursă superficial (60%) și alimentare subterană moderată (S=10-35%) .

1.1.4. Morfologia teritoriului

Relieful este depresionar cunoscut sub numele de depresiunea Brad. Acesta este dispus în formă de amfiteatru natural, cu alternanțe deal-vale. Dealurile au o altitudine de 500-600 m (ex. Dealul Lia -447 m) și coboară înspre albia Crișului Alb, la nivelul de 265 m: dealurile Corbului, Dosurile, Tudoranesc, Petritii, Gruiu, Cioroiu, Obârșiei, Zgleama, Tăului.

În cadrul depresiunii întâlnim următoarea zonificare :

Zona colinară:

Depresiunea Brad, ce se dezvoltă în bazinul Crișului Alb, este dominată de un relief colinar. Spre sud aceasta depresiune este legată de depresiunea Ormindea-Baița și apare dezvoltată pe formațiuni sedimentar-tortoniene și înconjurată de măguri calcaroase sau vulcanice și culmi.

Zona de terasă:

Această zonă se evidențiază pe cursurile de apă mai importante și a afluenților mai importanți ai acestora. În zona studiată, zona de terasă s-a format în cuaternar când rețeaua hidrografică reprezentată prin râul Crișului Alb a creat noi forme de relief.

Zona de luncă:

Datorită pantei de scurgere și a cursului meandrat, râul Crișului Alb prezintă o lunca redusă față de alte râuri existente în România. În teritoriul studiat s-a observat dezvoltarea luncii pe ambele maluri ale râului cu extinderea maximă în dreptul localității Țărățel . Menționăm migrarea cursului Crișului Alb în cadrul luncii la apele mari, însoțită de fenomenul de eroziune laterală în zonele concave.

Din punct de vedere litologic formațiunile sedimentare sunt alcătuite din depozite aluviale cu stratificație încrucișată și o granoclasare pe verticală. În suprafață se întâlnesc sedimente fine: argiloase, prăfoase și nisipoase, sub care se interceptează pachetul aluvionar grosier compus din bolovănișuri, pietrișuri și nisipuri.

1.1.5. Vegetația și fauna

Vegetația este caracteristică celor trei zone micro-climatice. Vegetația de luncă dezvoltată pe solurile cu umiditate ridicată adeseori în exces, în câmpia aluvială, luncile văilor mari și terasele inferioare. Vegetația lemnoasă este reprezentată prin asociații de plante, în care speciile edificatoare și dominante sunt arborii de esență moale: salcia, plopul, aninul negru, măceșul, porumbarul. Stratul ierbos este bine încheșat și compus din elemente hidrofile. Zăvoaiele de arin alb populează luncile din dealurile Bradului, în special lunca Crișului, în amonte de orașul Brad. Există apoi vegetația lemnoasă și ierboasă a versanților însoriți și umbriți, dar și o vegetație cultivată: cereale, plante tehnice, furajere și legume (Pădurile Bradului, lunca Crișului și dealurile de est). Vegetația forestieră este compusă dintr-un amestec de fag și carpen în alternanță cu pajști secundare și cu terenuri cultivate. Peisajul, în ansamblu, reprezintă o alternanță de culturi cerealiere, cu livezi extensive, boscheți, pâlcuri de păduri și gospodării izolate.

Fauna acestei zone este reprezentată de: mistreți, căprioare, mici rozătoare (alunarul și veverița). În păduri, rareori mai poate fi văzută pisica sălbatică, fiind pe cale de dispariție, râsul și jderul, de asemenea, au dispărut din zonă, lupul, deși este o prezentă destul de rară, se mai vede în pădurile din vestul Zarandului, în cele de la izvoarele Crișului Alb și din părțile muntelui Găina.

1.1.6. Solurile și resursele solului

Conform datelor prezentate în cadrul Planului de Amenajare a Teritoriului Județului Hunedoara, în municipiul Brad predomină solurile silvestre brune și brun-gălbui, mai mult sau mai puțin podzolite. În suprafețe restrânse, se întâlnesc rendzine și pseudorendzine. Sunt soluri formate din roci sedimentare carbonatate (pseudorendzine și rendzine levigate), pe roci magmatice bazice (soluri silvestre podzolice brune și brun-gălbui), pe aglomerate și roci vulcanice, soluri silvestre brun-gălbui și brun-acide, formate sub pădure și pajiști secundare. Din punct de vedere geomorfologic, zona Bradului este de luncă, având în general următoarea stratificație:

- 0,00 - (-) 1,00 m - umplutură de pământ, cu îndesare mijlocie, cafenie
- 1,00 - (-) 2,30m - argilă prăfoasă nisipoasă galbenă, plastic vâscoasă
- 2,30 - (-) 3,20m - pietriș mic, maro cu nisip și var bolovăniș, cu lemne putrede, cenușiu, cu îndesare mijlocie
- 3,20- (-)4,20m - argilă prăfoasă nisipoasă cenușie
- 4,20- (-) 5,20m -argilă prăfoasă nisipoasă cenușie plastic consistentă
- 5,20 - (-) 7,50m - pietriș cu nisip și bolovăniș cenușiu, cu îndesare mijlocie.

Capitolul 2

Principii, obiective și direcții generale ale Strategiei locale cu privire la dezvoltarea și funcționarea pe termen mediu și lung a serviciului de salubritate din municipiul Brad

2.1. Preambul

Strategia locală cu privire la dezvoltarea și funcționarea pe termen mediu și lung a serviciului de salubritate din municipiul Brad este elaborată ca urmare a obligației ce revine unității administrativ teritoriale cuprinsă în prevederile art. 5 alin (1) din Legea serviciului de salubritate a localităților nr. 101/2016, cu modificările și completările ulterioare *“(1) Autoritățile administrației publice locale elaborează, aprobă și controlează aplicarea strategiilor locale cu privire la dezvoltarea și funcționarea pe termen mediu și lung a serviciului de salubritate, ținând seama de prevederile legislației în vigoare, de documentațiile de urbanism, amenajarea teritoriului și protecția mediului, precum și de programele de dezvoltare economico-socială a unităților administrativ-teritoriale.”*

În conformitate cu prevederile alin. (1) al art. III din Legea nr. 99/2014 publicată în Monitorul Oficial al României nr. 505/8.VII.2014 *“autoritatea executivă a unităților administrativ teritoriale elaborează și supune spre aprobare autorității deliberative a unităților administrativ teritoriale respective strategia locală cu privire la dezvoltarea și funcționarea pe termen mediu și lung a serviciului de salubritate, prevăzută la art. 5 alin (1) din Legea serviciului de salubritate a localităților nr. 101/2016, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse de prezenta lege”.*

Prezenta strategie are ca scop stabilirea direcțiilor de dezvoltare a serviciului public de salubritate în municipiul Brad în perioada 2019-2029. Strategia locală cu privire la dezvoltarea și funcționarea pe termen mediu și lung a serviciului de salubritate din municipiul Brad pentru perioada 2019-2029 este elaborată conform prevederilor Legii nr.101/2006 a serviciului de salubritate a localităților reactualizată, Legii nr.51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, Legii nr.215/2001 a administrației publice locale, Legii nr. 211/15.11.2011 privind regimul deșeurilor, H.G. nr. 870/2013 privind aprobarea Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor 2017-2027, ținta principală fiind reducerea semnificativă a cantităților de deșuri eliminate prin depozitare la nivelul municipiul Brad. Prevederile Strategiei de dezvoltare și funcționare a serviciului public de salubritate în municipiul Brad se aplică pentru toate activitățile serviciului public de salubritate așa cum sunt definite în Legea 101/2006 a serviciului de salubritate a localităților:

a) colectarea separată și transportul separat al deșeurilor municipale și al deșeurilor similare provenind din activități comerciale din industrie și instituții, inclusiv fracții colectate separat, fără a aduce atingere fluxului de deșuri de echipamente electrice și electronice, baterii și acumulatori;

b) colectarea și transportul deșeurilor provenite din locuințe, generate de activități de reamenajare și reabilitare interioară și/sau exterioară a acestora;

c) organizarea prelucrării, neutralizării și valorificării materiale și energetice a deșeurilor;

d) operarea/administrarea stațiilor de transfer pentru deșeurile municipale și deșeurile similare;

e) sortarea deșeurilor municipale și a deșeurilor similare în stațiile de sortare;

f) măturatul, spălatul, stropirea și întreținerea căilor publice;

- g) curățarea și transportul zăpezii de pe căile publice și menținerea în funcțiune a acestora pe timp de polei sau de îngheț;
- h) colectarea cadavrelor animalelor de pe domeniul public și predarea acestora către unitățile de ecarisaj sau către instalațiile de neutralizare;
- i) organizarea tratării mecano-biologice a deșeurilor municipale și a deșeurilor similare;
- j) administrarea depozitelor de deșeuri și/sau a instalațiilor de eliminare a deșeurilor municipale și a deșeurilor similare;
- k) dezinsecția, dezinsecția și deratizarea.

2.2 Context

2.2.1.Context local

Serviciul de salubritate din municipiul Brad este un serviciu public înființat și organizat de către autoritatea administrației publice locale la nivelul municipiului Brad.

Serviciul public de salubritate al municipiului Brad face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice și se desfășoară sub controlul, conducerea și coordonarea administrației publice locale, în scopul salubrității municipiului.

Serviciul public de salubritate al municipiului Brad denumit în continuare serviciul de salubritate, se organizează pentru satisfacerea nevoilor populației, ale instituțiilor publice și ale operatorilor economici de pe teritoriul municipiului Brad.

Consiliul local al Municipiului Brad elaborează, aprobă și controlează aplicarea Strategiei locale cu privire la dezvoltarea și funcționarea pe termen mediu și lung a serviciului de salubritate, ținând seama de prevederile legislației în vigoare, de documentațiile de urbanism, amenajarea teritoriului și protecția mediului, precum și de programele de dezvoltare economico-socială.

2.2.2 Context național

Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor (SNGD) a apărut din necesitatea identificării obiectivelor și politicilor de acțiune, pe care România trebuie să le urmeze în domeniul gestionării deșeurilor în vederea atingerii statutului de societate a reciclării.

Strategia de dezvoltare și funcționare se impune a fi adaptată la situația și necesitățile practice zonale, generale, a serviciului public de salubritate a municipiului Brad pentru perioada 2019-2029 ținând seama și de specificul zonei, în conceperea acestei strategii ca parte integrantă a Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Municipiului Brad.

2.2.3 Context internațional

Necesitatea elaborării Strategiei locale cu privire la dezvoltarea și funcționarea serviciului de salubritate din municipiul Brad are la bază următoarele premise:

- stabilirea unor noi concepte la nivel european privind gestionarea deșeurilor (în principal necesitatea abordării deșeurilor ca resursă și asumarea principiului responsabilității extinse a producătorului);

- adoptarea Directivei 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive (noua directivă-cadru privind deșeurile) și transpunerea sa în legislația națională, precum și necesitatea integrării principiilor și prevederilor sale în documentele de programare națională;

2.3. Principiile de organizare și funcționare ale serviciului de salubritate

Strategia locală cu privire la dezvoltarea și funcționarea pe termen mediu și lung a serviciului de salubritate în municipiul Brad, prin modul de organizare și funcționare a serviciului are la bază următoarele principii:

- protecția sănătății populației;
- autonomia locală și descentralizarea serviciilor;
- responsabilitatea față de cetățeni;
- conservarea și protecția mediului înconjurător;
- asigurarea calității și continuității serviciului;
- tarifarea echitabilă, corelată cu calitatea și cantitatea serviciului prestat;
- nediscriminarea și egalitatea de tratament al utilizatorilor;
- transparența, consultarea și antrenarea în decizii a cetățenilor;
- administrarea corectă și eficientă a bunurilor din proprietatea publică sau privată municipiului Brad și a banilor publici;
- securitatea serviciului;
- dezvoltarea durabilă.

Având în vedere reducerea continuă a resurselor naturale și necesitatea conservării acestora este imperios să reevaluăm opțiunile privind gestionarea deșeurilor de origine antropică, în sensul creșterii gradului de valorificare a acestora și de reducere drastică a cantităților care necesită eliminare. În acest sens prezenta strategie în context cu Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor (SNGD) are în vedere următoarele:

- prevenirea generării deșeurilor - factor considerat a fi extrem de important în cadrul oricărei strategii de gestionare a deșeurilor, direct legat atât de îmbunătățirea metodelor de producție, cât și de determinarea consumatorilor să își modifice cererea privind produsele (orientarea către produse verzi) și să abordeze un mod de viață din care să rezulte cantități cât mai reduse de deșeuri;
- reciclare și reutilizare - încurajarea unui nivel ridicat de recuperare a materialelor componente, preferabil prin reciclare. În acest sens sunt identificate câteva fluxuri de deșeuri pentru care reciclarea este prioritară: deșeurile de ambalaje, vehicule scoase din uz, deșeuri de baterii și acumulatori, deșeuri din echipamente electrice și electronice;
- creșterea gradului de acoperire a populației care beneficiază de servicii de salubritate;
- valorificarea prin alte operațiuni a deșeurilor, care nu sunt reciclabile;
- eliminarea finală a deșeurilor - în cazul în care deșeurile nu pot fi valorificate, acestea trebuie eliminate în condiții de siguranță pentru mediu și sănătatea umană, cu un program strict de monitorizare.

Fără îndoială că, principiul ”**dezvoltare durabilă**” este principiul de baza al Strategiei locale cu privire la dezvoltarea și funcționarea pe termen mediu și lung a serviciului de salubritate în municipiul Brad. Dezvoltarea durabilă este un principiu, care este pe larg stabilit în întreaga lume. Acesta se focusează asupra unei dezvoltări, care satisface necesitățile prezentului fără a compromite necesitățile generațiilor viitoare. Reflectând la acest lucru, gestionarea durabilă a activităților din cadrul serviciului de salubritate se referă la asigurarea faptului, că deșeurile pe care le generăm sunt gestionate într-un mod controlat pentru a limita impactul asupra mediului, al eliminării acestora pe termen scurt, să fie acceptate social și să fie fezabile economic pe termen mediu și lung. Inevitabil, unele deșeuri reziduale întotdeauna vor fi generate, și în gestionarea acestor deșeuri, nu trebuie să se asigure doar un nivel ridicat

de protecție a mediului, dar e important a face acest lucru într-un mod, care contribuie pozitiv la progresul economic și social.

Principiul "**subsidiarității**" se referă la faptul că toate deșeurile generate într-o arie administrativ-teritorială, trebuie să fie gestionate în mod eficient în cadrul "frontierelor" acestei regiuni. În scopul asigurării acestui lucru, o rețea integrată de facilități pentru gestionarea deșeurilor va fi dezvoltată în următorii ani, care va servi necesităților și cerințelor. În conformitate cu proiectul Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor, fiecare dintre regiunile de dezvoltare a țării ar trebui să fie entități "de sine stătătoare" în această privință.

Principiul "**proximității**" susține eliminarea deșeurilor cât mai aproape posibil de locul de producere a acestora. Există două forțe motrice în spatele acestui lucru:

- transportul deșeurilor poate avea un impact semnificativ asupra mediului;
- fără controale permanente, există riscul ca deșeurile pot fi pur și simplu exportate în alte regiuni sau chiar în alte țări.

Principiul care urmează să fie utilizat pentru alocarea costurilor de prevenire a poluării și măsurile de control pentru a încuraja utilizarea rațională a resurselor limitate de mediu și pentru a evita denaturarea în comerțul internațional și de investiții, este așa numitul "**poluatorul plătește**". Acest principiu înseamnă că poluatorul ar trebui să suporte cheltuielile de realizare a măsurilor menționate mai sus, luate de către autoritățile publice pentru a se asigura că mediul este într-o stare acceptabilă. Cu alte cuvinte, costul serviciilor de gestionare a deșeurilor ar trebui să se reflecte în prețul acestor servicii.

Gestionarea deșeurilor este un domeniu major privind cheltuielile publice. "**Deschiderea și transparența**" este esențială pentru alocarea corectă a resurselor publice și dezvoltarea economiei de piață. În ceea ce privește gestionarea deșeurilor, deschiderea și transparența se referă la implementarea progresivă a procedurilor deschise de licitație pentru servicii, evaluare imparțială a observațiilor de licitație, și chiar punerea în aplicare a standardelor. Licitațiile deschise vor fi stabilite pentru toate serviciile de gestionare a deșeurilor. Elaborarea modelelor standard pentru contractele de colectare și eliminare a deșeurilor, este un domeniu care necesită o atenție prioritară.

În legislația privind protecția mediului se pune un accent deosebit pe "**răspunderea exinsă a producătorului**" în vederea prevenirii, reutilizării, reciclării și a altor tipuri de valorificare a deșeurilor. În acest scop autoritatea publică centrală pentru protecția mediului promovează și propune măsuri în următoarele scopuri:

- încurajarea proiectării de produse care să aibă un efect redus asupra mediului și care să genereze o cantitate scăzută de deșeuri în timpul producerii și al utilizării ulterioare și asigurarea valorificării și eliminării produselor care au devenit deșeuri;
- încurajarea producției și comercializării de produse cu utilizări multiple, durabile din punct de vedere tehnic și care, după ce devin deșeuri pot fi valorificate și eliminate corespunzător, în condiții de siguranță pentru mediul înconjurător și sănătatea populației;
- acceptarea produselor returnate și a deșeurilor rezultate după ce produsele nu mai sunt folosite și asigurarea gestionării ulterioare a acestora fără a crea prejudicii asupra mediului sau sănătății populației, precum și asumarea răspunderii financiare;
- punerea la dispoziția publicului a informațiilor disponibile cu privire la caracterul reutilizabil și reciclabil al produselor.

Serviciul public de salubritate în municipiul Brad face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice fiind supus regimului juridic al serviciilor publice de interes general, fiindu-i aplicabile obligațiile de serviciu public definite potrivit următoarelor exigențe/cerințe fundamentale și anume:

- a) universalitate;
- b) continuitate din punct de vedere calitativ și cantitativ, în condiții contractuale reglementate;
- c) adaptabilitate la cerințele utilizatorilor și gestiune pe termen lung;

- d) accesibilitate egală și nediscriminatorie la serviciul public, în condiții contractuale reglementate;
- e) transparență decizională și protecția utilizatorilor.

Serviciul public de salubritate în municipiul Brad este organizat pentru satisfacerea nevoilor comunității locale, precum și în scopul salubrității domeniului public și a domeniului privat al acestuia.

2.4. Obiectivele Strategiei locale cu privire la dezvoltarea și funcționarea pe termen mediu și lung a serviciului de salubritate din municipiul Brad

Obiectivele generale ale Strategiei municipiului Brad privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, pentru perioada 2019-2029 are următoarele obiective generale:

- organizarea și funcționarea serviciului de salubritate pentru satisfacerea nevoilor comunității locale;
- prevederi legale aplicabile în domeniul serviciului public de salubritate.

Obiectivele specifice ale Strategiei locale cu privire la dezvoltarea și funcționarea pe termen mediu și lung a serviciului de salubritate în municipiul Brad sunt:

- îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației;
- susținerea dezvoltării economico-sociale a municipiului Brad;
- promovarea calității și eficienței serviciului de salubritate;
- stabilirea unor mecanisme economico-financiare stimulative în organizarea și funcționarea serviciului de salubritate;
- dezvoltarea și funcționarea durabilă a serviciului de salubritate în municipiul Brad;
- gestionarea serviciului de salubritate în municipiul Brad pe criterii de transparență, competitivitate și eficiență;
- conformarea cu prevederile legislației de mediu și cele privind sănătatea populației;
- promovarea programelor de dezvoltare și reabilitare a sistemului de salubritate, pe baza unui mecanism eficient de planificare multianuală a investițiilor;
- protecția și conservarea mediului înconjurător și a sănătății populației;
- consultarea cu utilizatorii serviciului de salubritate, în vederea stabilirii politicilor și strategiilor locale și regionale în domeniu;
- adoptarea normelor locale referitoare la organizarea și funcționarea serviciului de salubritate, precum și a procedurilor de delegare a gestiunii acestuia;
- informarea periodică a utilizatorilor asupra politicilor de dezvoltare a serviciului de salubritate, precum și asupra necesității instituirii unor taxe speciale;
- respectarea cerințelor din legislația privind protecția mediului referitoare la salubritatea localităților;
- respectarea cerințelor și obiectivelor prevăzute în planurile de gestionare a deșeurilor la nivel național și la nivel județean.

Serviciul de salubritate în municipiului Brad este înființat, organizat și gestionat astfel încât să asigure următoarele deziderate:

- satisfacerea cerințelor cantitative și calitative ale utilizatorilor, corespunzător prevederilor contractuale;
- sănătatea populației și calitatea vieții;
- protecția economică, juridică și socială a utilizatorilor;
- funcționarea optimă, în condiții de siguranță persoanelor și a serviciului, de rentabilitate eficientă economică a construcțiilor, instalațiilor, echipamentelor și

dotărilor, corespunzător parametrilor tehnologici proiectați și în conformitate cu caietele de sarcini, cu instrucțiunile de exploatare și cu regulamentele serviciilor;

- introducerea unor metode moderne de management;
- introducerea unor metode moderne de elaborare și implementare a strategiilor, politicilor programelor și/sau proiectelor din sfera serviciilor de utilități publice;
- dezvoltarea durabilă, protejarea și valorificarea domeniului public și privat al municipiului Brad și protecția și conservarea mediului, în conformitate cu reglementările specifice în vigoare;
- informarea și consultarea comunităților locale beneficiare acestor servicii;
- respectarea principiilor economiei de piață, asigurarea unui mediu concurențial, restrângerea și reglementarea ariilor de monopol.

Obiective strategice - pentru atingerea scopului Strategiei Naționale pentru Gestionarea Deșeurilor 2014- 2020 a fost formulat un set de 8 obiective strategice, care reprezintă totodată coordonatele principale ale viziunii strategice naționale. Indicatorii de monitorizare stabiliți vor permite monitorizarea felului în care România își aduce contribuția la politicile UE în domeniul dezvoltării durabile. Aceste obiective și acești indicatori vor fi urmăriți și de autoritățile publice locale ale municipiului Brad.

Obiective. Mijloace. Indicatori.

1. Îmbunătățirea calității mediului și protecția sănătății populației. Abordarea integrată a aspectelor de mediu în gestionarea deșeurilor.

- Gradul de acoperire a populației cu servicii de salubritate;
- Număr de locuitori care beneficiază de servicii de salubritate;
- Ponderea populației conectată la sistemele de colectare selectivă a deșeurilor, pe zone;
- Cantitatea de deșeuri colectate din deșeurile generate;
- Cantitatea de deșeuri municipale depozitate;
- Numărul de instalații conforme de tratare a deșeurilor;
- Rata de reciclare a deșeurilor municipale colectate.

2. Sprijinirea activităților de cercetare/dezvoltare în domeniul gestionării deșeurilor.

- Identificarea domeniilor de intervenție.
- Atragerea surselor de finanțare a activităților de cercetare/dezvoltare în domeniul deșeurilor.
- Număr de domenii identificate;
- Număr de proiecte finanțate.

3. Încurajarea investițiilor verzi.

- Dezvoltarea mecanismelor de sprijinire a proiectelor de investiții verzi.
- Numărul investițiilor verzi realizate.

4. Creșterea eficienței utilizării resurselor. Promovarea eco-inovării. Aplicarea responsabilității extinse a producătorilor.

- Număr de proiecte privind ecoinovarea;
- Număr de investiții în domeniul gestionării deșeurilor care utilizează materii prime din activitatea de valorificare a deșeurilor;
- Numărul de operatori economici care utilizează deșeurile ca resursă/sursă de materii prime;
- Creșterea % de materiale reciclate din totalul deșeurilor colectate;
- Creșterea procentuală de materiale valorificate din totalul deșeurilor colectate.

5. Gestionarea durabilă a deșeurilor.

- Aplicarea ierarhiei deșeurilor în funcție de ordinea priorităților (încurajarea acțiunilor în materie de prevenire a generării și gestionării eficiente a deșeurilor prin pregătire pentru reutilizare, reciclare, valorificare energetică, și ca ultimă opțiune - eliminare);
- Abordarea analizei ciclului de viață;
- Diversificarea utilizării instrumentelor economice; întărirea prin reglementări a sistemului de supraveghere și control; Dezvoltarea infrastructurii de gestionare a deșeurilor.
- Numărul de planuri/proiecte de gestionare a deșeurilor;
- Cantitatea de deșeuri generate/locuitor;
- Numărul de rețele create pentru repararea și reutilizarea produselor;
- Numărul de acte normative privind reciclarea;
- Cantitatea de deșeuri valorificate;
- Cantitatea de deșeuri valorificate prin incinerare cu recuperare de energie;
- Cantitatea de deșeuri compostate;
- Numărul de controale efectuate pentru respectarea legislației de deșeuri;
- Numărul de inițiative în ceea ce privește aplicarea ciclului de viață;
- Numărul de instrumente economice;

6. Corelarea prevederilor politicilor de gestionare a deșeurilor cu cele privind schimbările climatice. Integritatea aspectelor privind schimbările climatice în planurile de gestionare a deșeurilor;

- Cantitățile de emisii de gaze cu efect de seră rezultate din activitățile de gestionare a deșeurilor și asimilate acestora;

7.Dezvoltarea comportamentului responsabil privind prevenirea generării și gestionării deșeurilor. Promovarea campaniilor de conștientizare/informare a comunităților; Implicarea societății civile.

- Numărul de locuitori care își modifică comportamentul de generare și gestionare a deșeurilor; - Numărul de acțiuni/eventimente.

8. Întărirea capacității instituționale, actualizarea și completarea cadrului legal existent;

Completarea schemei de personal implicat în gestionarea deșeurilor din cadrul autorităților de mediu la nivelul care a fost acceptat de Comisia Europeană la semnarea Tratatului de Aderare; Consolidarea sistemului de control și a modernizării sistemului de supraveghere; Instruirea permanentă a personalului din cadrul instituțiilor aflate în subordinea Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice.

- Numărul de acte normative adoptate;
- Creșterea procentuală a numărului de persoane implicate gestionarea deșeurilor din cadrul autorităților de mediu;
 - Procentul de creștere a numărului de personal;
- Numărul de instruirii privind domeniul deșeurilor;
- Număr de persoane implicat în supraveghere și control.

Măsuri pentru creșterea eficienței utilizării resurselor

Evoluția societății românești din ultimii ani, creșterea nivelului de trai și dezvoltarea tehnologică se caracterizează prin accelerarea consumului și degradarea rapidă a resurselor naturale neregenerabile, concomitent cu mărirea ratei de generare a deșeurilor. Aflați în fața unei iminente crize de materii prime naturale, producătorii trebuie să identifice și să implementeze acele măsuri care pot conduce industria către o economie circulară. Valorificarea energetică a deșeurilor, compostarea, reciclarea metalelor, hârtiei, sticlei și a materialelor

plastice, dar și a altor fluxuri de deșuri (inclusiv transformarea lor în materii prime secundare prin care pot fi substituite resursele naturale) trebuie încurajată cu prioritate în viitorul apropiat având în vedere și faptul că operațiile menționate contribuie în mod semnificativ la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Implementarea conceptelor de "proiectare ecologică" și "economie verde"

În Europa și pe plan internațional există un interes în continuă creștere pentru modul de abordare a impactului asupra mediului creat de produse. În prezent ciclul de viață pentru o gamă largă de produse nu este înțeles, impactul lor asupra mediului nefiind măsurat. În acest sens se încurajează dezvoltarea unui nou concept: "proiectarea ecologică", care are ca principal rol cel de a îmbunătăți performanța ecologică a unui produs de-a lungul ciclului de viață, considerând toate etapele de la producere la utilizare și generare de deșeu (de la materia primă, producție, ambalare, transport și distribuție, instalare sau utilizare, întreținere, scoatere din uz și generare deșeu), integrând aspectele ecologice în fiecare din aceste etape. Susținerea investițiilor care reduc amprenta de carbon.

Pe plan național România a transpus Directiva 2005/32/CE de instituire a unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor consumatoare de energie și de modificare a Directivei 92/42/CEE a Consiliului European și a Directivelor 96/57/CE, 2000/55/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului European. Autoritatea publică a municipiului Brad va proceda la actualizarea Planului Local de Gestionare a Deșeurilor astfel încât acesta să cuprindă măsuri care încurajează:

- producția bazată pe utilizarea de resurse alternative (deșuri reciclate);
- utilizarea produselor care pot fi ușor reciclate/reutilizate;
- produsele cu ambalaje optimizate ambalate în materiale reciclate;
- creșterea capacităților de reciclare și valorificare a deșeurilor;
- dezvoltarea instalațiilor de producere a energiei din deșuri.

Prin introducerea responsabilității producătorului se introduce un nou instrument prin care sunt susținute proiectarea și producerea de bunuri care iau în considerare utilizarea eficientă a resurselor pe parcursul întregului lor ciclu de viață, inclusiv propria lor reparare, reutilizare, dezasamblare, reciclare sau valorificare. Pentru realizarea unui grad cât mai ridicat de colectare, reciclare și valorificare trebuie implementate mecanisme care să faciliteze colaborarea între operatorii economici responsabili pentru realizarea obiectivelor de reciclare și valorificare a deșeurilor, distribuitori, sectoarele de reciclare și colectare, în vederea implementării unor sisteme voluntare de returnare, complementare sistemelor create la nivelul autorităților administrației publice locale care să conducă la reciclarea unor cantități cât mai ridicate de deșuri generate de populație.

Reciclabilitatea, unui ambalaj depinde de mai mulți factori, cum ar fi:

- a) tehnologia disponibilă și asigurarea unei mase critice de deșuri;
- b) posibilitatea colectării și separării aceluși ambalaj, precum și posibilitatea separării materialelor componente atunci când un ambalaj nu este monomaterial;
- c) costurile și beneficiile de mediu asociate. În cazul în care se folosesc mai multe materiale reciclate în conținutul ambalajelor secundare și terțiare apare o serie de avantaje economice și de mediu:
 - în medie, energia care intră într-un proces de fabricare care utilizează materiale reciclate este mai mică decât dacă în același proces se folosesc materiale virgine. În plus, având în vedere amprenta de carbon mai mică a materialelor reciclate, acestea ar trebui, cel puțin în teorie, să fie mai ieftine, iar prețurile lor, mai puțin volatile;
 - utilizarea materialelor reciclate economisește resurse naturale, multe dintre acestea provenind din surse neregenerabile;

- o cerere tot mai mare pentru ambalaje care au un conținut ridicat de material reciclat ar putea contribui la rezistența pieței de reciclare în fața crizelor economice (cum ar fi scăderea bruscă a cererii pe piețele globale în 2008-2010).

2.5. Competențe, atribuții, responsabilități

Consiliul Local al Municipiului Brad are competență exclusivă, în condițiile legii în tot ceea ce privește înființarea, organizarea, coordonarea și funcționarea serviciului de salubritate a municipiului Brad, precum și în ceea ce privește crearea, dezvoltarea, modernizarea, administrarea și exploatarea bunurilor proprietate publică sau privată, aferente sistemului de salubritate.

Participanții la realizarea serviciului de salubritate în municipiul Brad sunt:

- autorități ale administrației publice locale – Consiliul Local al Municipiului Brad în mod direct și prin Asociația de Dezvoltare Intercomunitară "Sistemul Integrat de Gestionare a Deșeurilor" Județul Hunedoara;
- autorități ale administrației publice centrale – Guvernul României și Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene;
- autorități de reglementare – A.N.R.S.C.;
- operatorii serviciului de salubritate;
- utilizatorii serviciului de salubritate.

Consiliul Local al Municipiului Brad, potrivit legislației în vigoare, privind serviciul de salubritate, are următoarele atribuții:

a) stabilirea programelor de reabilitare, extindere și modernizare a infrastructurii existente, precum și a programelor de înființare a unor noi sisteme de salubritate, în condițiile legii;

b) coordonarea proiectării și execuției lucrărilor de investiții, în scopul realizării acestora într-o concepție unitară, corelată cu programele de dezvoltare economico-socială a municipiului, de urbanism, amenajare a teritoriului și de mediu;

c) aprobarea studiilor de fezabilitate privind reabilitarea, extinderea și modernizarea sistemelor de salubritate, cu respectarea cerințelor impuse de legislația privind protecția mediului în vigoare;

d) participarea la constituirea unei asociații de dezvoltare intercomunitară, în vederea realizării unor investiții de interes comun din infrastructura tehnico-edilitară aferentă serviciului de salubritate a municipiului Brad, care se realizează în conformitate cu Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

e) delegarea gestiunii serviciului de salubritate pe criterii de transparentă, competitivitate și eficiență, precum și exercitarea atribuțiilor de administrare asupra bunurilor aparținând patrimoniului public sau privat al municipiului Brad, aferente infrastructurii serviciului;

f) participarea cu capital sau cu bunuri la societățile comerciale pentru prestarea serviciului de salubritate și/sau pentru realizarea și exploatarea infrastructurii aferente;

g) contractarea sau garantarea împrumuturilor pentru finanțarea programelor de investiții din infrastructura aferentă serviciului de salubritate, pentru extinderi, dezvoltări de capacități, reabilitări și modernizări;

h) elaborarea și aprobarea caietelor de sarcini și a regulamentelor serviciului, pe baza caietului de sarcini-cadru și a regulamentului-cadru al serviciului de salubritate, elaborate de A.N.R.S.C.;

i) stabilirea și aprobarea indicatorilor de performanță ai serviciului de salubritate a municipiului Brad, după dezbaterile publice a acestora;

j) adoptarea măsurilor organizatorice necesare pentru implementarea sistemului de colectare separată a deșeurilor, în vederea transportării acestora către instalațiile de tratare;

k) stabilirea taxelor speciale și aprobarea tarifelor pentru serviciul de salubritate, cu respectarea reglementărilor în vigoare;

l) stabilirea, ajustarea ori modificarea tarifelor propuse de operator în conformitate cu normele metodologice elaborate și aprobate de A.N.R.S.C.;

m) medierea conflictelor contractuale dintre utilizatori și operatorul serviciului de salubritate, la cererea oricăreia dintre părți;

n) sancționarea operatorului, în cazul în care acesta nu operează la parametri de eficiență și calitate la care s-a obligat ori nu respectă indicatorii de performanță ai serviciului de salubritate;

o) monitorizarea și exercitarea controlului cu privire la furnizarea/prestarea serviciului de salubritate;

p) plata serviciilor de salubritate prestate de operatori, în condițiile prevăzute la lit. k);

q) asocierea sau cooperarea cu persoanele juridice care preiau obligațiile operatorilor economici responsabili pentru realizarea obiectivelor privind gestiunea deșeurilor de ambalaje, deșeurilor de echipamente electrice și electronice, bateriilor și acumulatorilor uzați din deșeurile municipale, în condițiile prevăzute de lege.

În exercitarea atribuțiilor, potrivit reglementărilor legale, Consiliul Local al Municipiului Brad are față de operatorii serviciilor de salubritate următoarele obligații:

- să asigure tratament egal pentru toți operatorii serviciilor de salubritate care acționează în raza administrativ-teritorială a municipiului;

- să asigure publicitatea și accesul liber la informațiile de interes public, cu precădere la acele informații care asigură pregătirea ofertelor și participarea la procedurile de atribuire a contractelor prin care se delegă gestiunea serviciului;

- să aducă la cunoștința publică hotărârile și dispozițiile având ca obiect serviciul de salubritate;

- să selecteze și să stabilească partenerii privați pentru proiectele de asociere sau de formare de societăți mixte numai în conformitate cu procedurile legale specifice fiecărui tip de delegare a gestiunii;

- să păstreze în condițiile legii, confidențialitatea datelor și informațiilor economico-financiare privind activitatea operatorilor, altele decât cele de interes public;

- să acorde operatorului dreptul exclusiv de a presta activitatea prin hotărârea de dare în administrare sau hotărârea de atribuire a contractului de delegare a gestiunii, fără a aduce atingere fluxului de deșeurile de echipamente electrice și electronice, baterii și acumulatori;

- să aprobe anual tarifele serviciului de salubritate ajustate conform dispozițiilor legale;

- să implementeze sistemul de colectare separată a deșeurilor.

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară "Sistemul Integrat de Gestionare a Deșeurilor" Județul Hunedoara, cu obiect de activitate servicii de salubritate, exercită pe seama și în numele Consiliului Local al Municipiului Brad, în baza hotărârilor adoptate de acesta, gestionarea activităților de salubritate, pentru care municipiul Brad s-a asociat cu Consiliul Județean Hunedoara și cu celelalte UAT-uri din județ.

Guvernul României asigură realizarea politicii generale a statului în domeniul serviciilor de salubritate în concordanță cu obiectivele Planului național de dezvoltare economico-socială a țării, prin:

- aprobarea și actualizarea Strategiei naționale privind serviciile comunitare de utilități publice;

- îndrumarea autorităților administrației publice locale în vederea înființării, organizării, exploatării și gestionării eficiente a serviciilor de utilități publice, respectiv pentru reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare a localităților;

- acordarea garanțiilor guvernamentale pentru obținerea creditelor interne sau externe necesare dezvoltării infrastructurii tehnico-edilitare de interes local sau județean;

- acordarea de transferuri de la bugetul de stat pentru dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare de interes local, intercomunitar sau județean, cu respectarea principiului subsidiarității și proporționalității.

Exercitarea funcției de analiză, sinteză, decizie, coordonare, monitorizare și planificare la nivel central, pentru domeniul serviciilor publice de salubritate este încredințată Ministerului

Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene, în acest sens având următoarele atribuții:

- elaborează și promovează Strategia Națională a Serviciilor Comunitare de Utilități Publice – S.N.S.C.U.P.;
- participă la elaborarea Programului Național de Gestionare a Deșeurilor- P.N.G.D.- urmărește îndeplinirea obiectivelor acestuia și sprijină autoritățile administrației publice locale pentru atingerea acestor obiective;
- sprijină metodologic și/sau financiar, în condițiile legii, autoritățile administrației publice locale pentru crearea sistemelor de colectare separată a deșeurilor de la deținătorii de deșeuri, în vederea eliminării și valorificării acestora;
- sprijină autoritățile administrației publice locale în vederea elaborării de strategii și programe sectoriale de gestionare a deșeurilor;
- participă, împreună cu alte autorități publice, la elaborarea reglementărilor specifice pentru gestionarea deșeurilor municipale;
- sprijină autoritățile administrației publice locale pentru realizarea unor sisteme de gestionare a deșeurilor menajere, integrate în planurile de urbanism general și amenajarea teritoriului și urmărește realizarea proiectelor în acest domeniu;
- elaborează reglementări specifice privind obligațiile și responsabilitățile autorităților administrației publice locale, deliberative sau executive, după caz, legate de gestionarea deșeurilor.

Autoritatea de reglementare competentă pentru serviciul de salubritate este A.N.R.S.C.- Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice. A.N.R.S.C. elaborează reglementări cadru privind serviciul de salubritate, monitorizează modul de aplicare al legislației în domeniu și acordă licență operatorilor de salubritate, conform prevederilor legii. Operatorii serviciului de salubritate pot fi desemnați fie prin hotărâre de dare în administrare, în cazul gestiunii directe, fie prin hotărâre de atribuire a contractului de delegare a gestiunii serviciului de salubritate, în cazul gestiunii delegate. Operatorii trebuie să presteze serviciul de salubritate cu respectarea principiilor universalității, accesibilității, continuității, adaptabilității și egalității de tratament între utilizatori.

Operatorii în desfășurarea activităților de salubritate au dreptul, conform prevederilor legale, la :

- încasarea contravalorii serviciului de salubritate prestat, corespunzător tarifului aprobat de autoritățile deliberative a administrației publice locale;
- prezervarea echilibrului contractual pe durata contractului de delegare a gestiunii;
- ajustarea tarifului în raport cu evoluția generală a prețurilor și tarifelor din economie;
- modificarea tarifelor în situațiile de schimbare semnificativă a echilibrului contractual;
- exclusivitatea prestării serviciului de salubritate pe raza unităților administrativ teritoriale, acordată fie în baza hotărârii de dare în administrare , fie în baza hotărârii de atribuire a contractului de delegare a gestiunii.

Utilizatorii serviciului de salubritate, în funcție de tipul activităților prestate pot fi:

- comunități locale considerate în întregul lor sau comunități locale componente ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, în cazul activităților specifice serviciului public de salubritate prestate de către operatori a căror contravaloare se achită de autoritățile publice locale de la bugetul local;
- persoane fizice ori juridice care beneficiază individual de una sau de mai multe activități specifice serviciului de salubritate, în cazul activităților a căror contractare se realizează pe baza unui contract de prestare a serviciului de salubritate, încheiat în nume propriu cu operatorul licențiat pentru prestarea serviciului în unitatea administrativ-teritorială respectivă.

2.6. Direcții de acțiune

Strategia cu privire la dezvoltarea și funcționarea pe termen mediu și lung a serviciului de salubritate în municipiul Brad are la bază următoarele direcții de acțiune:

1. Definirea și stabilirea cadrului instituțional și organizatoric necesar îmbunătățirii managementului privind toate activitățile serviciului de salubritate;
2. Stabilirea atribuțiilor, competențelor și responsabilităților între factorii implicați în înființarea, organizarea, funcționarea, gestionarea, exploatarea serviciului salubritate și partajarea acestora pe baza principiului descentralizării serviciilor publice, autonomiei locale, subsidiarității și proporționalității;
3. Crearea cadrului și a instrumentelor necesare gestionării eficiente a fondurilor de investiții necesare modernizării și dezvoltării infrastructurii tehnico-edilitare aferentă activităților serviciului de salubritate;
4. Popularizarea procedurilor specifice și facilitarea accesului la resursele financiare necesare accelerării dezvoltării serviciului de salubritate;
5. Utilizarea eficientă a resurselor-umane, materiale, financiare disponibile, proprii sau atrase;
6. Satisfacerea cât mai completă a cerințelor utilizatorilor, protejarea intereselor acestora, întărirea coeziunii economico-socială la nivelul comunității locale.

Capitolul 3.

Organizarea și funcționarea serviciului public de salubritate

3.1 Cadrul legislativ

Cadrul legislativ general privind serviciul public de salubritate este asigurat prin:

- Legea nr. 99 din 4 iulie 2014 pentru modificarea și completarea Legii serviciului de salubritate a localităților nr. 101/2006;
- Ordin nr. 119 din 4 februarie 2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației;
- Ordin nr. 367 din 11 iulie 2011 privind modificarea tarifelor de acordare și menținere a licențelor/autorizațiilor și a modelului de licență/autorizație eliberate în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice;
- Legea nr. 211 din 15 noiembrie 2011 (^republicată*) privind regimul deșeurilor;
- Ordonanța de Urgență nr.5/02.04.2015 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice;
- Ordinul A.N.R.S.C. nr. 109/2007 privind aprobarea Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a tarifelor pentru activitățile specifice de salubritate a localităților;
- Ordinul A.N.R.S.C. nr. 111/2007 privind aprobarea Caietului de sarcini - Cadru al serviciului de salubritate a localităților;
- Ordinul A.N.R.S.C. nr.82/09.03.2015 privind aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului de salubritate a localităților;
- Legea nr. 98/19.05.2016 privind achizițiile publice;HG 395/2016-Norme de aplicare a Legii 98/2016.
- Legea nr. 101 din 25 aprilie 2006 - privind salubritatea localităților, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 51 din 8 martie 2006 (*republicată*) a serviciilor comunitare de utilități publice;
- Ordonanța de Urgență nr. 195/2005 privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare;

- Hotărârea de Guvern nr. 349/2005 privind depozitarea deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 249/28.10.2015 privind gestionarea ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje;
- Hotărârea de Guvern nr. 1470 din 9 septembrie 2004 (*actualizată*) privind aprobarea Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor și a Planului național de gestionare a deșeurilor;
- Hotărârea de Guvern nr. 856 din 16 august 2002 (*actualizată*) privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase.

3.2. Modalități de realizare a activității de salubritate din municipiul Brad

Activitatea de salubritate din municipiul Brad se poate realiza prin:

- **gestiune directă** de către autoritățile administrației publice locale, așa cum este definită în Legea 51/2006 –legea serviciilor comunitare de utilități publice, art.28, alin(1) „Gestiunea directă este modalitatea de gestiune în care autoritățile deliberative și executive, în numele unităților administrativ-teritoriale pe care o reprezintă, își asumă și exercită nemijlocit toate competențele și responsabilitățile ce le revin potrivit legii cu privire la furnizarea /prestarea serviciilor de utilități publice, respectiv la administrarea, funcționarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente acestora”, alin(2) „gestiunea directă se realizează prin intermediul unor operatori de drept public sau privat, astfel cum sunt definiți la art.2 lit g), respectiv lit h), fără aplicarea prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale și Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii...”

- **gestiune delegată**, autoritățile administrației publice locale pot apela pentru realizarea serviciilor la unul sau mai mulți operatori de servicii publice, cărora le încredințează (în baza unor contracte) executarea lucrărilor de salubritate, conform art. 29 „gestiunea delegată este modalitatea de gestiune în care autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale ori, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, atribuie unuia sau mai multor operatori, toate ori numai o parte din competențele unității publice, pe baza unui contract, denumit în continuare contract de delegare a gestiunii „alin (20) „delegarea gestiunii serviciilor de utilități publice, respectiv operarea, administrarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente, se poate face pentru toate sau numai pentru o parte dintre activitățile componente ale serviciilor, pe baza unor analize tehnico-economice și de eficiență a costurilor de operare, concretizate într-un studiu de oportunitate, alin (3) „contractele de delegare a gestiunii se aprobă prin hotărâri de atribuire adoptate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale.....”.alin (4) „gestiunea delegată se realizează prin intermediul unor operatori de drept privat la art. 2 lit (g), care pot fi..... societățile reglementate prin Legea nr. 31/1990, republicată cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral public pot participa la procedurile de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice în zona teritorială

-exploatarea sistemelor publice tehnico-edilitare necesare în vederea realizării acestora.

3.3. Activitățile serviciului de salubritate din municipiul Brad.

La nivelul municipiului Brad activitatea de salubritate cuprinde următoarele activități:

- ✓ colectarea separată și transportul separat al deșeurilor municipale, al deșeurilor similare provenind din activități comerciale din industrie și instituții, inclusiv fracții colectate separat, fără a aduce atingere fluxului de deșeurii de echipamente electrice și electronice, baterii și acumulatori; În cadrul colectării separate intră și deșeurile voluminoase din

gospodării, precum și deșeurile cu conținut periculos provenite din gospodării, care vor fi colectate și depozitate separat și în condiții de siguranță pentru mediu și sănătate;

- ✓ sortarea deșeurilor municipale;
- ✓ măturatul, spălatul, stropirea și întreținerea căilor publice;
- ✓ curățarea și transportul zăpezii de pe căile publice și menținerea în funcțiune a acestora pe timp de polei sau de îngheț;
- ✓ colectarea cadavrelor animalelor de pe domeniul public și predarea acestora unităților de ecarisaj;
- ✓ dezinsecția, dezinsecția și deratizarea.

3.3.1. Gestionarea deșeurilor în municipiul Brad

Principiile care stau la baza activităților de gestionare a deșeurilor sunt următoarele:

- principiul utilizării resurselor primare - este formulat în contextul mai larg al conceptului de "dezvoltare durabilă" și stabilește necesitatea de a minimiza și eficientiza utilizarea resurselor primare, în special a celor neregenerabile, punând accentul pe utilizarea materiilor prime secundare.

- principiul măsurilor preliminare, corelat cu principiul utilizării BATNEEC "(Cele mai bune tehnici disponibile care nu presupun costuri excesive)" stabilește ca, pentru orice activitate (inclusiv pentru gestionarea deșeurilor), trebuie să se țină cont de următoarele aspecte principale:

-stadiul curent al dezvoltării tehnologiilor, cerințele pentru protecția mediului;

-alegerea și aplicarea acelor măsuri fezabile din punct de vedere economic..

- principiul prevenirii - acest principiu introduce o abordare care ia în considerare întregul ciclu de viață al produselor și al materialelor și nu doar stadiul de deșeu.

- principiul „ poluatorul plătește ”, corelat cu principiul responsabilității producătorului și cel al responsabilității utilizatorului - stabilește necesitatea creării unui cadru legislativ și economic corespunzător, astfel încât costurile pentru gestionarea deșeurilor să fie suportate de generatorul acestora.

- principiul substituției - stabilește necesitatea înlocuirii materiilor prime periculoase cu materii prime nepericuloase, evitându-se astfel apariția deșeurilor periculoase.

- principiul proximității, corelat cu principiul autonomiei- stabilește că deșeurile trebuie să fie tratate și eliminate cât mai aproape de sursa de generare; în plus. exportul deșeurilor periculoase este posibil numai către acele țări care dispun de tehnologii adecvate de eliminare și numai în condițiile respectării cerințelor pentru comerțul internațional cu deșeuri.

- principiul subsidiarității (corelat și cu principiul proximității și cu principiul autonomiei) - stabilește acordarea competențelor astfel încât deciziile în domeniul gestionării deșeurilor să fie luate la cel mai scăzut nivel administrativ față de sursa de generare, dar pe baza unor criterii uniforme la nivel regional și național.

- principiul integrării - stabilește că activitățile de gestionare a deșeurilor fac parte integrantă din activitățile social-economice care le generează.

Obiectivele majore urmărite în gestionarea deșeurilor sunt:

- minimizarea efectelor negative ale producerii și gestionării deșeurilor asupra sănătății populației și asupra mediului;

- reducerea efectelor generale ale folosirii resurselor și creșterea eficienței folosirii lor;

- favorizarea punerii în practică a ierarhiei deșeurilor.

- ierarhia deșeurilor, prezentată în cadrul Legii nr. 211/15.11.2011 privind regimul deșeurilor și transpusă în Directiva Cadru 2008/98/CE privind deșeurile. se aplică, în cadrul legislației și a politicilor în materie de prevenire a gestionării deșeurilor, în ordinea priorităților.

Astfel, ordinea descrescătoare a priorităților este următoarea:

- prevenirea apariției deșeurilor: măsuri luate înainte ca o substanță, material sau produs să devină deșeu, prin care se reduc:

* cantitățile de deșeuri; inclusiv prin reutilizarea produselor sau prelungirea duratei de viață a acestora;

* impactul negativ al deșeurilor generate asupra sănătății populației și asupra mediului;

* conținutul de substanțe periculoase în materiale și produse.

- pregătirea pentru reutilizare: operațiunile de verificare, curățare, sau valorificare prin care produselor sau componentele produselor, care au devenit deșeuri, sunt pregătite pentru a fi reutilizate fără alte operațiuni de pretratare;

- reciclarea deșeurilor: operații de valorificare prin care materialele sunt transformate în produse, materii prime sau substanțe, fiind folosite în același scop pentru care au fost concepute sau în alt scop. Aceasta include reprocesare materialelor organice dar nu include valorificarea energetică și conversia în vederea folosirii materialelor drept combustibil sau pentru operațiunile de umplere .

- alte operațiuni de valorificare, cum ar fi valorificarea energetică (recuperarea de energie din incinerarea deșeurilor) operații prin care deșeurile sunt folosite pentru a înlocui un alt material ce ar fi fost folosit pentru a îndeplini o anumită funcție sau prin care deșeurile sunt pregătite să îndeplinească această funcție.

Concepte și principii fundamentale în cadrul Strategiei de Gestionare a Deșeurilor Municipale la nivelul municipiului Brad.

Eficiența resurselor

Generarea și eliminarea deșeurilor se poate traduce într-o pierdere de resurse valoroase, și de aici presiunea care se pune asupra capacității mediului de a face față cererilor tot mai crescute. Însă la aceasta se adaugă și impactul suplimentar generat de extragerea și prelucrarea materialelor noi, precum și producția/distribuția de bunuri noi. Eficiența resurselor se definește prin maximizarea productivității în cazul unor produse sau servicii pornind de la un anumit nivel de materiale și energie - în alte cuvinte se poate spune că urmărește creșterea randamentului asigurând astfel un avantaj competitiv. Folosirea resurselor în mod eficient a fost întotdeauna fundamentală pentru menținerea competitivității mediului de afaceri într-o piață dinamică, prin reducerea costurilor de-a lungul întregului lanț de aprovizionare. Economii importante pot fi realizate prin intermediul unor măsuri de reducere a costurilor, dar în mod frecvent îmbunătățirile de mediu cer noi tehnologii, iar procesul implică un efort financiar mai mare. Acest domeniu trebuie să facă obiectul unor politici publice la nivel central, așa cum prevede Strategia națională, aplicabile însă și în municipiul Brad.

Dezvoltare durabilă - producție și consum

Îmbunătățirea gestionării resurselor naturale și evitarea exploatării lor excesive, recunoașterea valorii serviciilor furnizate de ecosisteme reprezintă obiective generale pentru asigurarea conservării și gestionării resurselor naturale. Acțiunea în acest domeniu se va concentra pe punerea în aplicare a proiectelor integrate de gestionare a deșeurilor prin orientarea ierarhică a investițiilor conform priorităților stabilite: prevenire, colectare separată, reciclare, valorificare, tratare și eliminare. Sintagma "Resurse naturale" a fost definită ca totalitatea elementelor naturale ale mediului ce pot fi folosite în activitatea umană: resurse neregenerabile - minerale și combustibili fosili, regenerabile - apă, aer, sol, floră, fauna sălbatică, inclusiv cele inepuizabile - energie solară, eoliană, geotermală și a valurilor în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005, cu modificările și completările ulterioare și Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României, orizonturi 2015-2025-2030. Directiva privind proiectarea ecologică se asigură că producătorii iau în considerare consumul de energie și alte tipuri de impact asupra mediului care apar în timpul fazei de concepție și proiectare a unui produs. Companiile pot fabrica produse mai durabile prin utilizarea în cantități reduse a resurselor materiale și prin încurajarea utilizării materialelor reciclate. Consumatorii pot juca un rol important în protejarea mediului, prin alegerile pe care le fac atunci când cumpără anumite produse. Cu toate acestea, în cazul în care produsele sunt proiectate și fabricate utilizând cele mai bune tehnici, ele trebuie să comunice acest lucru consumatorului astfel încât acesta să ia cea mai bună decizie. Alături de consumatori autoritățile publice au de asemenea un rol important de jucat în "consumul durabil" și anume introducerea unor criterii de mediu în procedurile de licitație pentru bunuri și servicii. Ceea ce înseamnă derularea unor achiziții publice ecologice (Green Public Procurement), iar autoritățile publice locale ale municipiului Brad își propun să implementeze acest concept.

Prevenirea generării deșeurilor

Prevenirea este cea mai bună soluție posibilă pentru mediu, din moment ce resursele nu s-au pierdut încă, iar efectele negative asupra mediului asociate cu managementul deșeurilor nu mai apar. Prevenirea (astfel cum este definită în Directiva 2008/98/CE privind deșeurile) se referă la măsurile luate pentru reducerea efectelor adverse generate de deșeurile asupra mediului și asupra sănătății umane (de exemplu, reducerea conținutului de substanțe nocive din materiale și produse). Oportunitățile de prevenire a deșeurilor apar pe întregul ciclu de viață al unui proiect de construcție sau demolare. Faza de proiectare, de exemplu, prin

alegerea materialelor și tehnicilor design oferă multe oportunități pentru reducerea impactului asupra mediului atât a materialelor, cât și a deșeurilor.

Pregătirea pentru reutilizare

Reutilizarea înseamnă că un produs, componentele sale sau întreaga clădire/structură sunt utilizate din nou în același scop, în loc să fie demontat(ă)(e) sau demolat(ă)(e) și trimis(ă)(e) spre reciclare, valorificare ori eliminare. "Pregătirea pentru reutilizare" se referă la efectuarea unor operații de verificare, curățare sau reparare care să permită deșeurilor să fie reutilizate fără nicio altă operațiune de preprocesare. Foarte adesea, beneficiile reutilizării sunt simple și anume evitarea necesității fabricării unui produs nou. Un exemplu este reutilizarea directă a containerelor, cărămizilor sau a altor materiale de pe amplasament.

Reutilizarea poate însemna și:

- un sistem de colectare separată și returnare în cazul în care produsul nu este reutilizat pe același amplasament;
- o etapă de curățare sau recondiționare;
- emisii provenite de la transport în cazul în care produsul reutilizabil are un volum mai mare decât este nevoie sau în cazul în care infrastructura de recondiționare este limitată, iar materialele trebuie transportate pe un alt amplasament.

Reciclarea

Producția solicită cantități semnificative de energie și materii prime în timp ce reciclarea aduce beneficii de mediu, însă, o serie de factori pot influența în mod semnificativ comparația dintre reciclare și celelalte alternative (de exemplu, recuperarea energiei și eliminarea), și anume:

- distanța până la instalația de reprocesare și tipul de transport utilizat;
- eficiența reciclării (cât de mult produs se pierde în proces);
- calitatea produselor secundare și produsul(ele) care va(vor) înlocui materialul reciclat.

Valorificarea energetică

O alternativă la reciclare este valorificarea materială sau energetică prin recuperarea energiei conținute de deșeuri. Acest lucru poate duce la beneficii semnificative de mediu, în special pentru materialele care au o putere calorică mare. De exemplu, comparativ cu operația de depozitare, o tonă de deșeuri de lemn incinerate aduc estimativ o economie de emisii de gaze cu efect de seră de 0,5-3 tone CO₂ echivalent/tonă de deșeu dacă acesta este incinerat. Pe de altă parte există și posibilitatea valorificării materiale prin compostare, în cazul biodeșeurilor. Biodeșeurile pot fi valorificate energetic prin digestație și producere de biogaz. Există și alte modalități de valorificare a deșeurilor, ele putând fi luate în considerare în raport de progresul tehnologic.

Eliminarea prin depozitare

La baza ierarhiei deșeurilor se află depozitarea care trebuie aplicată numai în cazul în care nu poate fi evitată. De exemplu, în cazul deșeurilor periculoase care nu pot fi valorificate și a reziduurilor de la incinerare.

Conceptul "end-of-waste"

Încetarea statutului de deșeu sau conceptul "End-of-waste" (EoW) a fost introdus în 2005 prin Strategia tematică privind prevenirea și reciclarea deșeurilor și a fost adoptat de către Parlamentul European și de Consiliu în anul 2008 prin Directiva-cadru privind deșeurile (WFD). WFD introduce posibilitatea ca anumite fluxuri de deșeuri care au suferit o operațiune de valorificare și care îndeplinesc anumite criterii - așa-numitele "end-of-waste criteria" - pot înceta

să mai fie considerate deșeuri. Scopul definirii acestui concept și a criteriilor aferente este de a aduce claritate la interpretarea definiției deșeurilor, deoarece la nivelul UE s-au raportat în mod repetat confuzii pe mai multe fluxuri de materiale ajunse deșeuri comercializate pe piața internă. Clarificarea calității și aplicabilității contribuie la crearea unor condiții mai transparente de piață, promovează reciclarea diferitelor fluxuri de deșeuri prin reducerea consumului de resurse naturale, precum și prin scăderea cantității de deșeuri eliminate. La nivel european, pentru unele fluxuri de deșeuri, au fost definite seturi de criterii de selecție, operaționale și transparente, care sunt ancorate de viziunea privind creșterea ratei de reciclare, prezentate în Strategia tematică privind prevenirea și reciclarea deșeurilor, coroborat cu cele 4 condiții prevăzute în Directiva-cadru privind deșeurile (art. 6), și anume:

- a) substanța sau obiectul este utilizat în mod curent pentru îndeplinirea unor scopuri specifice;
- b) există o piață sau cerere pentru substanța ori obiectul în cauză;
- c) substanța sau obiectul îndeplinește cerințele tehnice pentru îndeplinirea scopurilor specifice și respectă legislația și normele aplicabile produselor;
- d) utilizarea substanței sau a obiectului nu va produce efecte nocive asupra mediului ori sănătății populației.

Conformarea cu primele două condiții asigură că obiectul sau substanța urmează cel mai probabil să fie supuse unui scop util decât să fie eliminate. Aceste două condiții împiedică definirea unor criterii pentru materialele, substanțele sau obiectele pentru care cererea de piață nu este încă dezvoltată. A treia condiție impune că o substanță sau un obiect pot înceta să mai fie considerate deșeu numai în cazul în care acesta este potrivit pentru o utilizare legală, deoarece, după ce încetează să mai fie deșeu, el va fi acoperit de legislația aplicabilă produselor. A patra condiție urmărește ca utilizarea substanțelor sau a obiectelor să nu producă efecte nocive asupra mediului, însă, de la caz la caz, trebuie să fie realizată o comparație între impactul utilizării substanței sau a obiectului asupra mediului sub legislația privind deșeurile și sub legislația care reglementează domeniul produselor. Ca un principiu general, criteriile de încetare a statutului de deșeu reflectă faptul că un tip de deșeu a ajuns la un anumit stadiu de prelucrare, prin care capătă o valoare intrinsecă, astfel încât este puțin probabil să mai fie aruncat ca deșeu fiind prelucrat la un punct în care utilizarea sa nu reprezintă un risc pentru mediu, motiv pentru care poate fi considerat ca produs/material. Aplicarea statutului de încetare a calității de deșeu poate sprijini sectorul economic din municipiul Brad pentru utilizarea materiilor prime secundare de calitate superioară. Aplicarea legislației din domeniul produselor pentru acele materiale care au încetat a mai fi considerate deșeuri poate conduce la o creștere a cererii, având astfel un efect pozitiv asupra ratelor de reciclare. Utilizarea deșeurilor în locul materiilor prime este adesea împiedicată de statutul de deșeu al substanței sau al obiectului materialului. În majoritatea cazurilor deșeurile sunt asociate cu eliminarea, iar utilizatorii se tem să le utilizeze în locul materiilor prime de o anumită calitate, încetarea statutului de deșeu poate contribui la atenuarea eventualelor prejudicii aduse utilizatorilor, pentru a spori încrederea acestora în standardele de calitate și a încuraja utilizarea produselor secundare.

3.3.1.1. Alinierea la politicile de mediu europene în domeniul gestionării deșeurilor

A. Documente strategice la nivelul UE

- Strategia tematică privind prevenirea și reciclarea deșeurilor - stabilește obiective referitoare la reducerea impactului negativ asupra mediului datorat deșeurilor, de la generare la eliminarea finală;

- Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene - are ca obiectiv îmbunătățirea continuă a calității vieții pentru generațiile prezente și viitoare prin crearea unor comunități sustenabile, capabile să gestioneze și să folosească resursele în mod eficient și să valorifice potențialul de inovare ecologică și socială al economiei;

B. Tendințe la nivel european

În ultimii ani s-a înregistrat o creștere a cantității de deșeuri generate (de exemplu o creștere cu 12% a cantității de deșeuri menajere). Din aceasta, cantitatea depozitată reprezintă cel mai mare procent, având efecte nefaste asupra mediului (poluare sol, apă, aer, emisii de CO₂, CH₄, etc.). UE intenționează să reducă semnificativ cantitățile de deșeuri generate, prin aplicarea de politici de prevenire, de utilizare mai eficientă a resurselor și încurajarea consumului durabil. Abordarea Uniunii Europene se bazează pe trei principii:

-prevenirea generării deșeurilor: acesta este un factor cheie în orice strategie de gestionare a deșeurilor. Dacă putem reduce cantitatea de deșeuri generate și pericolozitatea lor, atunci eliminarea deșeurilor va fi mai ușoară. Prevenirea este strâns legată de îmbunătățirea metodelor de fabricație și de influențarea consumatorilor în vederea achiziționării de produse ecologice, care folosesc cantități mai mici de ambalaje;

-reciclare și reutilizare: dacă prevenirea nu este posibilă, vor fi valorificate cantități cât mai mari de deșeuri, de preferat prin reciclare. Comisia Europeană a definit câteva fluxuri specifice cărora li se acordă o atenție prioritară: ambalaje, VSU, baterii, DEEE. Directivele europene corespunzătoare au fost transpuse în legislațiile naționale. O parte din Statele Membre înregistrând succese în implementarea lor (de exemplu peste 50% reciclare deșeuri ambalaje);

-îmbunătățirea eliminării finale și a monitorizării: dacă deșeurile nu pot fi reciclate sau refolosite, ele vor fi incinerate corespunzător, depozitarea lor rămânând ca ultimă opțiune. Ambele metode pot afecta serios mediul înconjurător, dacă nu sunt monitorizate și controlate. Directiva privind depozitarea deșeurilor interzice depozitarea anumitor tipuri de deșeuri (anvelope uzate) și stabilește ținte pentru reducerea cantităților de deșeuri biodegradabile. Directiva privind incinerarea deșeurilor impune limite la emisiile din incineratoare (dioxine, NO₂, SO₂, HCl). Ca urmare a aplicării acestor politici, la nivel european, se remarcă o tendință de scădere a cantității de deșeuri depozitate și o îmbunătățire a calității aerului.

C. Documente strategice la nivel național

În vederea identificării și prioritizării investițiilor de mediu la nivel național, conform angajamentelor asumate pentru sectorul de deșeuri, au fost elaborate o serie de documente strategice în cadrul unui proces de consultare partenerială cu factorii interesați. Astfel, documentele pentru gestiunea deșeurilor sunt următoarele:

- Tratatul de aderare - Secțiunea Mediu; angajamentele asumate de România pentru sectorul de deșeuri sunt detaliate la nivelul fiecărui județ în cadrul Planurilor de Implementare pentru Directivele Uniunii Europene;

- POS Mediu - Axa prioritară 2, domeniul major de intervenție 1, "Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deșeurilor și extinderea infrastructurii de management al deșeurilor";
- Strategia Națională de Gestiune a Deșeurilor (SNGD);

- Planul Național de Gestiune al Deșeurilor (PNGD);

- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României - Orizonturi 2013-2025-2030 (Document aprobat prin Hotărârea Guvernului României nr. 1460 din 12 noiembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial nr. 824 din 8 decembrie 2008). Strategia propune obiective concrete pe termen scurt, mediu și lung care să determine o acțiune concertată menită să contribuie direcția privind dezvoltarea durabilă a României.

Aceste obiective sunt stabilite pentru trei orizonturi de timp, astfel:

Orizontul de timp 2016.

Obiectivul acestei strategii este:

- încorporarea principiilor și practicilor dezvoltării durabile în ansamblul programelor și politicilor publice ale României ca stat membru al UE;

- gestionarea eco-eficientă a consumului de resurse și valorificarea maximală a acestora prin promovarea unui model de consum și producție, care să permită o creștere economică sustenabilă pe termen lung și apropierea treptată de nivelul mediu de performanță al țărilor UE;
- stimularea investițiilor cu efecte sociale și ecologice și a tehnologiilor orientate spre îmbunătățirea condițiilor de mediu, utilizarea rațională a resurselor naturale neregenerabile și folosirea sustenabilă a resurselor regenerabile;
- încurajarea creării, în cadrul centrelor de excelență sau în mod autonom, a unor platforme tehnologice specializate și proiecte-pilot care să vizeze cu prioritate promovarea tehnologiilor și proceselor de producție eco-eficiente, mărirea eficienței energetice, dezvoltarea surselor alternative de energie, inclusiv a biocombustibililor, îmbunătățirea tehnologiilor de gestionare a apei, deșeurilor și solurilor, transportul ecologic, producția de materiale ecologice etc.

Orizontul de timp 2027.

Obiectivul acestei strategii este atingerea nivelului mediu actual al țărilor membre ale Uniunii Europene în ceea ce privește principalii indicatori ai dezvoltării durabile a României. Decuplarea creșterii economice de degradarea mediului prin inversarea raportului dintre consumul de resurse și crearea de valoare adăugată și apropierea de indicii medii de performanță ai UE privind sustenabilitatea consumului și producției.

Orizontul de timp 2030

Obiectivul strategic este apropierea semnificativă a nivelului de dezvoltare durabilă a României de nivelul mediu de dezvoltare a țărilor Uniunii Europene. Această strategie are la bază Strategia UE pentru Dezvoltare Durabilă, iar responsabilitatea implementării ei revine atât Uniunii Europene, cât și statelor membre care sunt răspunzătoare pentru atingerea acestui obiectiv strategic.

Unitatea Administrativ Teritorială Municipiul Brad are calitatea de deținător legal al deșeurilor municipale și al deșeurilor similare, depozitate în recipientele amplasate în aria sa teritorială. Primăria Municipiului Brad, are obligația conform Legii 99/2014 pentru modificarea și completarea Legii serviciului de salubritate a localităților nr. 101/2006, să implementeze un sistem de colectare separată pe minimum 4 fracții, respectiv hârtie, mase plastice, metale și sticlă. Deșeurile din municipiul Brad sunt colectate selectiv de către operatorul de salubritate, pe 4 fracții. Deșeurile colectate sunt transportate și predate depozitului ecologic județean. Deșeurile municipale generate pe teritoriul municipiului Brad, vor fi gestionate conform programului integrat de gestiune a deșeurilor aprobat a nivelul județului Hunedoara. Responsabilitatea pentru activitățile de gestionare a deșeurilor revine generatorilor acestora în conformitate cu principiul "poluatorul plătește" sau după caz, producătorilor, în conformitate cu principiul "responsabilitatea producătorului".

3.3.1.2. Categoriile de deșeuri

Deșeurile municipale care cuprind:

- deșeuri menajere și asimilabile din comerț, industrie și instituții;
- deșeuri stradale;
- deșeuri provenite din grădini, parcuri și spații verzi;
- deșeuri voluminoase.

Generarea deșeurilor este influențată de o serie de factori. Cei mai importanți factori în municipiul Brad sunt:

- Evoluția populației;

- Nivelul de dezvoltare economică și socială;
- Gradul de dezvoltare al industriei;
- Comportamentul consumatorului (rata șomajului, nivelul de educație);
- Procentul de valorificare a fracțiunilor separate de deșeuri.

Deșeuri de ambalaje

Deșeurile de ambalaje pot fi clasificate după cum urmează:

- Hârtie + carton;
- Plastic; - Sticlă;
- Metal;
- Lemn.

Conform art.16 alin 11 din Legea nr. 249/28.10.2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și deșeurilor de ambalaje, autoritățile executive ale unităților administrativ teritoriale au obligația să încheie contracte/parteneriate sau alte forme de colaborare, în condițiile legii, cu toți operatorii economici interesați, autorizați de autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, pentru a asigura valorificarea deșeurilor de ambalaje colectate de la populație, astfel încât contribuția acestora să fie direct proporțională cu cantitatea de ambalaje primare preluată de la operatorii economici care introduc pe piață produse ambalate, potrivit dispozițiilor Legii serviciului de salubritate a localităților nr. 101/2006, cu modificările și completările ulterioare, astfel încât să se obțină cel puțin 4 fracții, respectiv hârtie/carton, plastic și metal, sticlă și deșeuri periculoase în vederea îndeplinirii prevederilor din planul național de gestionare a deșeurilor. Există o tendință de scădere a cantităților de deșeuri reciclabile colectate pe teritoriul administrativ al municipiului Brad.

Dintre cauze amintim :

- scăderea numărului de locuitori;
- scăderea consumului populației;
- diminuarea activității economice;
- schimbarea unor obiceiuri în modul de viață al locuitorilor;
- colectarea de ambalaje din materiale plastice (PET-uri) de către persoane fizice.

Prognoza privind generarea deșeurilor de ambalaje în municipiul Brad

Refolosirea și reciclarea deșeurilor reprezintă soluția pentru gestionarea cantității mari de deșeuri produse, soluție ce rezolvă simultan mai multe probleme, se protejează resursele naturale, se reduce consumul de energie și se micșorează cantitatea de deșeuri de ambalaje eliminate prin depozitare finală. La bază se regăsesc principiile Uniunii Europene, introduse în legislația și în strategiile comunitare. Ele au fost preluate și de cadrul legislativ din România. Astfel, pentru operatorii economici, producători de ambalaje și mărfuri ambalate sunt fixate obiective naționale anuale de valorificare sau incinerare în instalații de ardere cu recuperare de energie, precum și obiective de reciclare.

Deșeuri provenite din activitățile de construcții și demolări

Conform H.G. nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase, deșeurile din construcții și demolări sunt cuprinse în categoria 17 - Deșeuri din construcții și demolări (inclusiv pământ excavat din amplasamente contaminate).

Deșeurile de materiale din construcții pot fi clasificate după cum urmează:

- deșeuri generate de demolări;
- deșeuri generate de realizarea unor noi construcții;
- deșeuri generate de renovarea unor construcții;
- deșeuri generate din activitățile de reparare a drumurilor;
- deșeuri generate din activitățile de reparare a podurilor;

- deșeuri generate de dezastre naturale;

Bio-deșeurile

Conform Legii nr. 211/15.11.2011 privind regimul deșeurilor, "bio-deșeuri" sunt deșeuri biodegradabile provenite din grădini și parcuri, deșeurile alimentare sau cele provenite din bucătăriile gospodăriilor private, restaurantelor, firmelor de catering sau din magazine de vânzare cu amănuntul și compatibile cu deșeurile provenite din uzinele de prelucrare a produselor alimentare. Potrivit art. 31 din această lege, Primaria Municipiului Brad, potrivit prevederilor legale are următoarele responsabilități:

- să colecteze separat bio-deșeurile în vederea compostării și fermentării acestora;
- să folosească materiale sigure pentru mediu, produse din bio-deșeuri;
- să încurajeze compostarea individuală în gospodării.

În municipiul Brad, componenta biodegradabilă din deșeurile municipale reprezintă o fracție majoră. În această categorie sunt cuprinse:

- deșeuri biodegradabile rezultate în gospodării și unități de alimentație publică;
- deșeuri vegetale din grădini;
- componenta biodegradabilă din deșeurile stradale;

- hârtia: teoretic, hârtia este biodegradabilă. dar din punctul de vedere al Planului Național de Gestionare a Deșeurilor, hârtia face parte din categoria materialelor reciclabile și nu va fi inclusă în categoria biodegradabilelor, excepție făcând hârtia de cea mai proastă calitate, ce nu poate fi reciclată.

Deșeurile voluminoase

Deșeurile voluminoase sunt acele deșeuri solide care, din cauza dimensiunii prea mari, nu pot fi prelucrate cu sistemele obișnuite de precollectare sau colectare motiv pentru care necesită o tratare diferențiată. În această categorie se încadrează saltelele, mobila veche, oglinzile de mari dimensiuni, damigenele, mochetele, schiurile, perdelele pentru exterior etc.

Deșeurilor de echipamente electrice și electronice (DEEE).

DEEE-urile sunt produse scoase din uz care includ o gamă variată de articole electrice și electronice precum: frigider, congelatoare, echipamente IT și de telecomunicații, instrumente electrice și electronice, mașini de spălat, echipamente medicale, instrumente de monitorizare și control, uscătoare de păr, tocătoare automate, televizoare etc. După colectarea separată a acestora, următoarele etape de gestionare sunt dezamblarea și reciclarea acestora;

Deșeurile periculoase din deșeurile menajere

Deșeurile periculoase din deșeurile menajere sunt acele deșeuri care prezintă una sau mai multe din proprietățile periculoase prevăzute în anexa nr. 4 la Legea 211/2011 republicată în 2014 privind regimul deșeurilor. În categoria deșeurilor periculoase intră acele deșeuri care au potențial exploziv, oxidant, inflamabil, precum și deșeurile cu caracteristicile de pericol "toxic" (și "foarte toxic"), "nociv", "coroziv", "iritant", "cancerigen", "toxic pentru reproducere", "mutagen" și "ecotoxic".

3.3.1.3. Activități pentru îndeplinirea obiectivelor strategice în domeniul gestionării deșeurilor în Municipiul Brad.

Pentru îndeplinirea obiectivelor strategice în domeniul gestionării deșeurilor este necesară implicarea, practic, a întregii societăți, care va trebui să își împartă responsabilitățile:

Producători de bunuri:

- vor realiza produse utilizând mai multe materiale reciclate și mai puține materii prime neregenerabile;
- să proiecteze produse care să genereze mai puține deșeuri și să își asume responsabilitatea privind impactul asupra mediului al produselor lor pe durata întregului ciclu de viață al acestora.

Societățile comerciale:

- vor reduce cantitățile de deșeuri generate din activitatea de comercializare a produselor;
- vor iniția campanii de sensibilizare și de informare direcționate către publicul larg sau către o categorie specifică de consumatori referitor la prevenirea generării deșeurilor;

Generatorii de deșeuri (persoane fizice și juridice):

- vor avea posibilitatea să își reducă cantitățile de deșeuri, achiziționând produse și servicii care generează mai puține deșeuri prin modificarea comportamentului de consum, reducând astfel impactul asupra mediului;
- au obligația să își separe deșeurile în vederea reciclării și valorificării;
- să depoziteze în mod selectiv deșeurile la platformele special amenajate și să ia atitudine față de cei ce nu respectă acest lucru;

Primăria Municipiului Brad va furniza direct sau indirect servicii de colectare și de reciclare pentru toți locuitorii Municipiului Brad și va oferi informații privind reducerea deșeurilor. De asemenea, va planifica măsuri de gestionare a deșeurilor și va investi în facilități de colectare și tratare a acestora;

Operatorii de salubritate trebuie să investească în reciclarea și recuperarea deșeurilor și să furnizeze servicii de calitate în acest sens pentru clienții lor.

Consumatorii, atât operatorii economici, cât și cetățenii municipiului Brad, trebuie să își reducă deșeurile, să le colecteze separat în vederea reciclării, să achiziționeze produse sau servicii care generează mai puține deșeuri și care au un impact cât mai scăzut asupra mediului;

3.3.1.4. Analiza SWOT

Puncte tari

- legislație în domeniu armonizată cu legislația U.E
- existența master planului privind gestionarea deșeurilor la nivelul județului Hunedoara;
- implementarea cu succes a proiectului finanțat din fonduri europene "Sistem de managementul integrat al deșeurilor în județul Hunedoara";
- realizarea și intrarea în operare a „Centrului de management integrat al deșeurilor” de la Bârcea Mare, care cuprinde o stație de sortare, o stație de tratare mecano-biologică și un depozit ecologic al deșeurilor;
- colectarea separată pe minim 4 fracții, hârtie, mase plastice, metale și sticlă implementată;
- aria de acoperire mare a serviciilor de salubritate în toate cartierele și satele aparținătoare municipiului;
- activitatea de monitorizare și control asupra serviciului de salubritate și a operatorilor;
- agenți economici autorizați pentru colectarea și depozitarea deșeurilor;

Puncte slabe

- nivelul scăzut de valorificare și reciclare a deșeurilor municipale;
- nu există organizat un depozit pentru deșeuri inerte, materialele provenite din locuințe, generate de activități de reamenajare și reabilitare interioară și exterioară a acestora, precum și din demolări;
- nu există instituită "taxa specială", conform prevederilor legale, pentru prestațiile de care utilizatorii beneficiază individual fără contract;

- depozitarea necontrolată de deșeuri în diferite zone periferice, inclusiv în apropierea malurilor de ape, în aria administrativ-teritorială a municipiului Brad;
- educația și informarea deficitară a populației privind colectarea separată a deșeurilor și menținerea curățeniei în municipiu;
- inexistența unor programe coerente privind educația ecologică a populației;
- educație deficitară a populației privind salubritatea și menținerea curățeniei în municipiul Brad;
- persoane fizice care nu au încheiate contracte cu operatorul de salubritate;
- existența sistemului de colectare "în paralel" persoane fizice care scotocesc prin containere;
- inexistența unei publicații privind activitatea de salubritate în municipiul Brad;

Oportunități

- sprijin politic și financiar din partea Uniunii Europene;
- posibilitatea accesării fondurilor U.E și guvernamentale;
- potențial de dezvoltare a parteneriatelor cu diverse comunități din U.E;
- reducerea consumului de resurse;
- experiența în implementarea proiectelor cu finanțare externă;
- evoluția ascendentă a mecanismelor tehnologice de procesare, valorificare și reciclare a deșeurilor;
- alinierea la standardele europene a serviciilor de gestionare a deșeurilor;
- creșterea investițiilor financiare în domeniul gestionării deșeurilor.

Amenințări

- lipsa măsurilor de conștientizare a populației;
- frecvența de modificare și actualizare a legislației;
- riscul de neplată a tarifelor aferente serviciului de colectare și transport a deșeurilor din partea populației;
- lipsa de interes și participare a populației în dezvoltarea domeniului de gestionare a deșeurilor.
- lipsa unor mecanisme financiare care să asigure plata serviciilor de salubritate, privind colectarea deșeurilor, plecând de la premiza "cât generezi, atât plătești";
- implicarea redusă a cetățenilor în problemele activității de salubritate;
- pierderea licențelor de către operatorii serviciului de salubritate;

Indiferent de acțiunile stabilite, procesul decizional, în cadrul serviciului de salubritate trebuie să includă următoarele elemente prioritare:

- construirea pe punctele tari;
- eliminarea punctelor slabe;
- exploatarea la maxim a oportunităților;
- îndepărtarea amenințărilor.

Serviciile publice eficiente de gestionare a deșeurilor sunt esențiale pentru sănătatea publică, dezvoltarea economică, îmbunătățirea calității vieții și protecția mediului. Actualul sistem de management al deșeurilor în Regiunea de Dezvoltare Vest se caracterizează printr-un amestec de bune practici de guvernare a deșeurilor și neajunsurile pe care trebuie să fie abordate. Administrația publică a municipiului Brad, este hotărâtă să continue eforturile în vederea îmbunătățirii serviciilor de gestionare a deșeurilor și pentru stabilirea unui sistem

local, integrat și uniform de gestionare a deșeurilor, parte în cadrul Proiectului Sistem de Management Integrat al Deșeurilor în Județul Hunedoara.

Scopul principal, care trebuie să fie realizat la nivel local prin implementarea Strategiei este: instituirea unui sistem integrat și sigur pentru mediu și economic eficient, pentru prestarea unor activități din cadrul serviciului de salubritate. Eliminarea impactului negativ asupra mediului și de risc pentru sănătatea publică. Realizarea unui raport optim, cost/prestație în favoarea beneficiarilor.

3.3.1.5. Soluții pentru realizarea unui sistem eficient de salubritate menajeră și management integrat al deșeurilor în municipiul Brad.

Colectarea și sortarea deșeurilor.

Conform Legii 211/15.11.2011 autoritățile administrației publice locale răspund de organizarea colectării deșeurilor municipale și au obligația organizării colectării separate a deșeurilor pe mai multe fracții:

- fracția umedă conținând deșeurile menajere obișnuite (resturi alimentare sau cele rezultate din producerea hranei zilnice);
- fracția uscată conținând deșeurile din categoria materialelor reciclabile (hârtie, sticlă, plastic, metal).

Se impune, de asemenea, colectarea separată pe tipurile de deșeuri: hârtie, metal, plastic și sticlă, iar până în anul 2029 trebuie să atingă un nivel de pregătire pentru reutilizare și reciclare de minimum 50% din masa totală a cantităților de deșeuri, cum ar fi hârtie, metal, plastic și sticlă provenind din deșeurile menajere.

Strategia privind colectarea și sortarea deșeurilor în municipiul Brad va fi corelată cu atingerea țintelor de reciclare pe fiecare tip de deșeu.

Activități complementare privind recuperarea/reciclarea și de reducerea materiilor biodegradabile.

Managementul integrat al deșeurilor presupune folosirea unor metode de colectare, valorificare, tratare și neutralizare a deșeurilor cu impact cât mai redus asupra mediului înconjurător. Responsabilitatea pentru adoptarea unui sistem eficient de gestiune integrată a deșeurilor prin: colectare separată, recuperare, neutralizare, incinerare și depozitare finală, revine autorităților administrației locale. Conform Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, Primăria Municipiului Brad și Consiliul Local al Municipiului Brad, asigură implementarea la nivel local a obligațiilor privind gestionarea deșeurilor asumate prin Tratatul de aderare a României la Uniunea Europeană, și "asigură și răspund pentru colectarea separată, transportul, neutralizarea, valorificarea și eliminarea finală a deșeurilor, inclusiv a deșeurilor menajere periculoase, potrivit prevederilor legale în vigoare". Soluțiile de recuperare/reciclare și de reducere a materiilor biodegradabile trimise spre eliminare finală, disponibile la acest moment, sunt:

- compostarea (degradare aerobă) cu producere de compost utilizabil;
- fermentarea (digestia) anaerobă cu producere de biogaz;
- tratarea termică;
- tratarea mecano-biologică (degradare aerobă) cu producere de deșeuri stabilizate, depozitabile.

Primăria Municipiului Brad va lua măsuri:

- să generalizeze sistemul de compostare a deșeurilor din spațiile verzi;

- să identifice și să implementeze măsuri pentru redirecționarea de la depozitare a deșeurilor alimentare;
- să deruleze campanii de informare și sensibilizare direcționate către cetățenii din municipiul Brad privind conștientizarea metodelor și opțiunile de tratare a deșeurilor;
- să intensifice colectarea separată a deșeurilor organice;
- să susțină dezvoltarea unor instalații de digestie anaerobă, tratare mecano-biologică și separarea fracției ușoare, urmată de valorificarea ei prin coincinerare sau în incineratoare care îndeplinesc condițiile de eficiență energetică.

3.3.2. Salubritatea stradală.

Obiective propuse:

1. Îmbunătățirea condițiilor de viață ale cetățenilor;
2. Promovarea calității și eficiența activităților de salubritate stradală;
3. Dezvoltarea durabilă a serviciului;
4. Protecția mediului înconjurător, cu evidențierea măsurilor de protecție a mediului pe etape de dezvoltare, în concordanță cu programul de adaptare la normele Uniunii Europene;
5. gestionarea serviciului pe criterii de transparență, competitivitate și eficiență, creșterea cantitativă și calitativă a serviciului de salubritate stradală;
6. Reducerea timpului de intervenție.

Pentru atingerea obiectivelor mai sus amintite se propune:

- dotarea cu coșuri de gunoi necesare precollectării reziduurilor stradale pentru străzile mai aglomerate și stabilirea clară a personalului care va debarasa aceste coșuri de gunoi și a frecvenței de golire;
- suplimentarea containerelor de gunoi mobile necesare precollectării reziduurilor stradale;
- dotarea tuturor utilajelor folosite la activitățile de salubritate stradală și dezapezire cu sistem GPS de monitorizare prin satelit care va putea fi monitorizat de la Primăria Municipiul Brad prin acces controlat;
- reînnoirea parcului de mașini și utilaje specifice în vederea prestării serviciului la nivelul indicilor de performanță stabiliți, ori de câte ori este necesar, cu încadrarea în normele europene;
- numărul personalului direct productiv pentru asigurarea serviciului de salubritate stradală să fie cel optim;
- mărirea suprafețelor pe care se execută lucrări de salubritate stradală și dezapezire;

Activitatea de salubritate stradală care se efectuează în municipiul Brad, constă în:

- măturat manual străzi și piețe;
- măturat mecanizat căi publice;
- stropit mecanizat căi publice;
- curățat rigolele prin răzuire manuală;
- golirea coșurilor;
- colectare, transport și depozitare deșeuri stradale;

-curățatul și transportul zăpezii de pe căile publice și menținerea acestora în funcțiune a acestora pe timp de polei sau îngheț;

Operațiunile de măturat manual și mecanizat, curățare și răzuire a rigolelor, spălare, stropire și întreținere a căilor publice se realizează în scopul păstrării unui aspect salubru al domeniului public.

În vederea reducerii riscului de îmbolnăvire a populației ca urmare a acțiunii patogene a microorganismelor existente în praful stradal, consiliile locale, sau asociațiile de dezvoltare intercomunitară, după caz, vor stabili intervalul orar de efectuare a operațiunilor de stropire, măturare și spălare a căilor publice. Intervalul orar și ordinea de prioritate vor fi alese astfel încât să se evite intervalele orare în care se produc aglomerații umane în zonele în care se efectuează aceste activități. De regulă, intervalul orar recomandat pentru efectuarea operațiunilor de stropire, măturare și spălare va fi între orele 22,00-6,00 pe arterele care au sistem de iluminat public corespunzător.

Stropirea și spălare nu se realizează în acele zile în care plouă pe toată perioada zilei.

Măturatul se efectuează pe o lățime de minimum 2 metri de la bordură sau de la rigola centrală, astfel încât cantitatea de praf care se poate ridica în aer ca urmare a deplasării autovehiculelor sau acțiunii vântului să nu depășească concentrația de pulberi admisă prin normele în vigoare.

Pentru evitarea formării prafului și pentru crearea unui climat citadin igienic, operația de măturare va fi precedată de stropirea carosabilului sau a trotuarelor cu apă, dacă praful nu este umectat ca urmare a condițiilor naturale sau dacă temperatura exterioară, în zona măturată, nu este mai mică decât cea de îngheț.

În cazul efectuării unor lucrări edilitare în carosabil/pe trotuare, pe o stradă/un tronson de stradă pe care nu se întrerupe total circulația auto, operatorul de salubritate este obligat să efectueze numai operațiile de salubritate manuală și întreținere, pe perioada când se efectuează aceste lucrări edilitare.

În cazul efectuării unor lucrări edilitare în carosabil/pe trotuare pe o stradă/un tronson de stradă pe care se întrerupe total circulația auto, operatorul de salubritate nu va efectua operațiile de salubritate stradală pe perioada când se efectuează aceste lucrări edilitare. Menținerea stării de salubritate a străzii/tronsonului de stradă cade în sarcina constructorului.

Măturatul manual se aplică pe carosabil, pe trotuare, în piețe și în hale de desfacere a produselor agroalimentare, în locuri de parcare sau pe suprafețe anexe ale spațiilor de circulație, de odihnă ori de agrement în toate cazurile în care nu se poate realiza măturatul mecanic.

Din punctul de vedere al îmbrăcăminteii spațiilor de circulație, de odihnă sau de agrement, măturatul se realizează pe suprafețe neîmbrăcate sau îmbrăcate cu asfalt, pavele cu rosturi bituminoase, pietre de râu, macadam.

Întreținerea curățeniei străzilor în timpul zilei se efectuează pe toată durata zilei și cuprinde operațiunile de măturat stradal, al spațiilor verzi stradale, al spațiilor de agrement și odihnă, al parcarilor, precum și colectarea și îndepărtarea obiectelor aruncate pe jos sau în coșurile de gunoi și în scurmiere, în scopul păstrării unui aspect salubru al domeniului public.

Operațiunea de măturat mecanizat se efectuează pe toată perioada anului, cu excepția perioadei în care se efectuează curățatul zăpezii sau în care temperatura exterioară este sub cea de îngheț.

Colectarea reziduurilor stradale rezultate din activitatea de măturat manual se va face în recipiente acoperite, amplasate în condiții salubre, în spații special amenajate, și se vor transporta cu mijloace de transport adecvate.

Perioada de realizare a stropitului este, de regulă, de la 1 aprilie până la 1 octombrie, perioadă ce poate fi modificată de autoritatea administrației publice locale sau de asociația de dezvoltare intercomunitară, în funcție de condițiile meteorologice concrete.

Este interzisă efectuarea operațiilor de stropire și spălare în perioada în care, conform prognozei meteorologice, este posibilă formarea poleiului.

La executarea operației de stropire se va avea în vedere să nu fie afectați pietonii, autovehiculele, vitrinele, mobilierul stradal, panourile publicitare din zona în care acționează utilajul ce realizează operațiunea.

Operațiunea de spălare se execută atât pe partea carosabilă, cât și pe trotuare, după terminarea operației de măturare și curățare a rigolelor.

Pentru planificarea operațiilor de stropire și spălare, operatorii de salubritate vor întreprinde toate măsurile necesare ca în perioada de vară să cunoască valoarea indicelui de confort la ora 12,00 și prognoza pentru perioada imediat următoare de două zile de la Administrația Națională de Meteorologie.

Curățatul rigolelor se realizează anterior sau concomitent cu operația de măturare. Răzuirea rigolelor de pământ se realizează cu frecvența stabilită în caietul de sarcini, dar nu mai puțin de o dată pe lună.

Lățimea medie pe care se aplică curățarea rigolelor este de 0,75 m, măsurată de la bordură spre axul median al străzii.

Pentru realizarea operațiunii de stropire sau spălare se utilizează numai apă industrială luată din punctele indicate de operatorul serviciului de alimentare cu apă și de canalizare al localității sau din apele de suprafață sau de adâncime, cu aprobarea autorității administrației publice locale, pe baza avizului sanitar. În cazul în care din considerente tehnico-economice nu se poate utiliza apa industrială, se poate folosi și apă prelevată de la hidranții stradali, cu acordul operatorului serviciului de alimentare cu apă și de canalizare. În toate situațiile, alimentarea cu apă industrială sau potabilă se realizează pe baza unui contract încheiat cu operatorul serviciului de alimentare cu apă și de canalizare. Substanțele utilizate în procesul de spălare trebuie să fie aprobate de autoritatea administrației publice locale.

Activitatea de curățare și transport a zăpezii de pe căile publice și menținerea în funcțiune a acestora pe timp de polei sau îngheț

Obiective propuse:

- activitatea de curățare și transport a zăpezii de pe căile publice și menținerea în funcțiune a acestora pe timp de polei sau îngheț (dezăpezire) trebuie să asigure prestarea activității în regim de continuitate pentru întreaga comunitate din aria de autorizare, cu respectarea condițiilor tehnice și de calitate specifice;

- asigurarea îndepărtării imediate a zăpezii de pe căile publice;

- menținerea în funcțiune pe timp de polei și în îngheț;

- utilizarea pentru prevenirea și combaterea poleiului și înghețului de materiale antiderapante ecologice care să nu afecteze mediul, suprafața carosabilului;

- desfășurarea activității de dezăpezire prin antrenarea și participarea populației, agenților economici, a instituțiilor și a altor organizații;

- activitatea se va organiza și va funcționa având în vedere realizarea unui raport calitate/cost cât mai bun pentru perioada de derulare a activității și un echilibru între riscurile și beneficiile exprimate prin contract;

- structura și nivelul tarifelor practicate vor reflecta costul efectiv al prestației și vor fi în conformitate cu prevederile legale;

- operatorul va implementa condiționările ce se stabilesc prin acte normative emise de autoritățile de mediu competente conform programelor de conformare la cerințele de mediu;

- operatorul răspunde de activitățile prestate în fața organelor abilitate și are obligația de a lua măsurile necesare protejării mediului ambiant;

Activitatea se execută ziua sau noaptea în funcție de necesitate și are ca scop menținerea în stare practicabilă a arterelor de circulație și cuprinde următorul ciclu de operații:

- curățat manual trotuare și alei;

- curățat mecanic și transport zăpada;
- încărcat mecanic și transport zăpadă;
- combaterea poleiului și a gheții prin stropire cu clorură de calciu sau soluție de clorură de sodiu;

Prestația constă în strângerea zăpezii sau a gheții în grămezi, la bordura carosabilului, la distanță de 10-15 m în zonele unde nu se stânjenește circulația auto sau pietonală și nu sunt afectate utilitățile domeniului public.

Activitatea de curățare mecanică a căilor de zăpadă cu utilaje cu lamă, pluguri tractate se execută când stratul de zăpadă depășește 5 cm. Activitatea se execută prin treceri succesive, începând de la axul drumului spre bordura carosabilului, până la îndepărtarea în totalitate a stratului de zăpadă.

Odată cu îşi îndepărtarea zăpezii și a gheții de pe drumurile publice se vor degaja atât rigolele cât și gurile de scurgere astfel încât în urma topirii zăpezii apa rezultată să se scurgă în sistemul de canalizare.

Încărcatul mecanic se realizează cu utilaje specifice iar pentru transportul zăpezii și a gheții se vor utiliza autovehicule adecvate, până la asigurarea condițiilor optime de circulație rutieră și pietonală.

Depozitarea zăpezii și a gheții rezultate în urma curățării căilor publice se va face pe amplasamente prestabilite (Str. Abatorului-10000 t, Str. Arsenie Boca- 2000 t, Piața Stadion-20000 t)

Încărcarea, transportul, descărcarea și depozitarea zăpezii și a gheții trebuie să se realizeze în maximum 12 ore de la terminarea activității de dezăpezire.

Transportul, descărcarea și depozitarea zăpezii și a gheții formate pe carosabil se realizează concomitent cu operația de dezăpezire.

Combaterea poleiului se face utilizând atât materiale antiderapante, cât și fondanți chimici în amestecuri omogene, iar împrăștierea acestora se realizează cât mai uniform pe suprafața părții carosabile.

Împrăștierea substanțelor chimice, în cazul în care prognoza meteorologică sau mijloacele de detectare locale indică posibilitatea apariției poleiului , a gheții și în perioada în care se înregistrează variații de temperatură care conduc la topirea zăpezii/ gheții urmată în perioada imediat următoare de îngheț, se realizează în maximum 3 ore de la avertizare.

Utilizarea clorurii de sodiu numai în amestec cu inhibitori de coroziune se utilizează în care temperatura nu scade sub -10°C.

Utilizarea clorurii de sodiu fără ca aceasta să fie amestecată cu inhibitori de coroziune sau cu nisip ori alte materiale care prin acțiunea de împrăștiere pot reduce deteriorări prin acțiunea abrazivă sau prin lovire și/sau înfundare a canalizării stradale este interzisă.

Substanțele utilizate pentru prevenirea depunerii zăpezii, înghețului și pentru combaterea poleiului vor fi aprobate de autoritatea administrației publice locale.

Combaterea poleiului și a gheții se face cu următoarele materiale antiderapante:

1. nisip
2. amestec de clorură de sodiu și nisip
3. soluție de clorură de sodiu

Programul prestației va fi elaborat pentru căile de circulație prestabilite și prevăzut în Caietul de sarcini.

Operatorul care prestează activitatea de curățare și transportul zăpezii își va organiza sistemul de informare și control atât asupra stării drumurilor cât și în ce privește modul de pregătire și acționare pe timp de iarnă.

Pentru asigurarea circulației rutiere și pietonale în condiții de siguranță operatorul va întocmi anual un Program de acțiune comun cu autoritățile administrației publice locale, până la data de 1 octombrie, pentru acțiunile necesare privind dezăpezirea, prevenirea și combaterea poleiului, care va cuprinde măsuri:

- a) pregătitoare
- b) de prevenire a înzăpezirii și măsuri de dezăpezire
- c) de prevenire și combatere a poleiului

Autoritatea administrației publice locale împreună cu operatorul vor lua măsurile de organizare și intervenție pe timp de iarnă, care constau în:

- stabilirea nivelurilor de prioritate se intervenție pe străzile din cadrul localității și dotarea necesară dezăpezirii pe timp de iarnă;
 - organizarea unităților operative de acțiune;
 - întocmirea Planului operativ;
 - elaborarea Programului pregătirilor pentru iarnă;
- Planul operativ de acțiune în timpul iernii va cuprinde:
- centralizatorul materialelor chimice și antiderapante, al carburanților și lubrefianților;
 - centralizatorul utilajelor și mijloacelor de dezăpezire și transport necesare;
 - lista străzilor și tronsoanelor de străzi pe care se va acționa;
 - lista străzilor și tronsoanelor de străzi pe care se va acționa cu prioritate;
 - lista mijloacelor de comunicare;
 - lista persoanelor responsabile, cu adresa și numărul de telefon de la serviciu și acasă;
 - inventarul gospodăresc și al echipamentelor de protecție;
 - dispunerea spațiilor pentru adunarea și odihna personalului;

Operatul serviciului de salubritate va avea convenții încheiate cu Administrația Națională de Meteorologie, pentru a cunoaște prognoza pentru următoarele 3 zile privind evoluția temperaturii nocturne și diurne și a cantităților de precipitații sub formă de zăpadă.

În funcție de prognoza meteorologică primită operatorul va acționa preventiv pentru preîntâmpinarea depunerii stratului de zăpadă și a formării poleiului.

În cazul depunerii stratului de zăpadă și a formării gheții arterele circulației a mijloacelor de transport în comun, spațiile destinate traversării pietonale a străzilor, trotuarele din dreptul stațiilor mijloacelor de transport în comun, căile de acces la instituțiile publice și unitățile de alimentație publică trebuie să fie practicabile în termen de maxim 4 ore de la încetarea ninsorii.

În cazul unor ninsori abundente sau care au o durată de timp mai mare de 12 ore se va interveni cu utilaje de dezăpezire pentru degajarea cu prioritate a străzilor pe care circula mijloace de transport în comun.

Acțiune de dezăpezire trebuie să continue până la degajarea tuturor străzilor și aleilor din cadrul localității.

La nevoie va fi asigurată funcționarea fără întrerupere a utilajelor de dezăpezire prin organizarea activității pe schimburi.

Odată cu îndepărtarea zăpezii de pe drumul public se vor degaja atât rigolele, cât și gurile de scurgere, astfel încât în urma topirii zăpezii apa rezultată să se scurgă în sistemul de canalizare.

Operatorul serviciului trebuie să fie integral pregătit pentru intervenție directă (utilaje, materiale, forță de muncă, programe de lucru) până cel târziu la data de 1 octombrie a fiecărui an. Dotarea cu utilaje să acopere întreaga gamă de lucrări ce urmează a fi executate conform programului aprobat.

Confirmarea prestației de curățare și transport a zăpezii de pe căile publice și menținerea în funcțiune a acestora pe timp de polei sau de îngheț (dezăpezire) se va face conform Jurnalului de activitate pe timp de iarnă, întocmit de operator și confirmat de concedentul serviciului.

Colectarea cadavrelor animalelor de pe domeniul public și predarea acestora către unitățile de ecarisaj sau către instalații de neutralizare

Consiliile locale, sau asociațiile de dezvoltare intercomunitară, după caz, sunt responsabile de neutralizarea cadavrelor de animale găsite pe aria administrativ-teritorială a localității, prin unități de ecarisaj autorizate, conform legislației în vigoare.

Operatorul serviciului de salubritate are obligația de a colecta cadavrele de animale de pe domeniul public și să le predea unității de ecarisaj care este abilitată pentru neutralizarea deșeurilor de origine animală, în aria administrativ-teritorială a localității, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Cadavrele de animale de pe domeniul public vor fi ridicate în termen de maximum două ore de la semnalarea existenței acestora de către populație, reprezentanți ai operatorilor economici sau instituțiilor publice, inclusiv în cazul autosesizării ca urmare a activității curente de salubritate. Autovehiculele și containerele destinate transportului cadavrelor de animale de pe domeniul public trebuie dezinfectate după fiecare transport în parte în locurile special amenajate pentru această operație. Personalul trebuie să utilizeze echipament de protecție și să fie dotat cu mijloace corespunzătoare astfel încât să nu vină în contact direct cu animalele colectate. Personalul trebuie să aibă aviz medical prin care să se confirme că sunt îndeplinite condițiile necesare, inclusiv vaccinarea, dacă este cazul, pentru prestarea acestei activități.

În cazul în care operatorul de servicii de salubritate realizează neutralizarea deșeurilor de origine animală provenite din gospodăriile populației, acesta trebuie să păstreze evidențele cu privire la tipul deșeurilor, cantitatea, documentele însoțitoare, modul de neutralizare, data și, după caz, șarja/lotul, precum și, pentru materiile sau produsele rezultate, destinația, transportatorul și documentele însoțitoare și trebuie să întocmească și să completeze registre în conformitate cu legislația în vigoare, inclusiv pentru animalele moarte din speciile bovine, ovine/caprine, suine sau cabaline.

3.3.3. Dezinsecția, dezinfecția și deratizarea

Serviciile de dezinsecție exterioară în spațiile publice, dezinfecție și de deratizare se realizează prin contract de prestări servicii în baza prevederilor art. II, punctul 1, respectiv ale art. IV din O.U.G. nr.58/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra domeniului achizițiilor publice. Potrivit art.14, alin.(4) din Legea serviciului de salubritate a localităților nr.101/2006 republicată, atribuirea activității de dezinsecție, dezinfecție și deratizare, se efectuează distinct de celelalte activități specifice serviciului de salubritate, iar organizarea și desfășurarea procedurilor de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii se va face în baza unor documentații de atribuire elaborate de către autoritățile administrației publice locale cu respectarea legislației specifice în vigoare din domeniul achizițiilor publice (art.II, pct.12 din O.U.G. nr.58/2016).

Obiectivele propuse:

- securitatea serviciilor prestate;
- continuitatea serviciilor din punct de vedere cantitativ și calitativ;
- adaptabilitatea serviciilor la cerințele comunității locale;
- accesul liber la servicii și la informațiile referitoare la acestea;
- tarifarea echilibrată a serviciilor prestate;
- utilizarea eficientă a fondurilor publice în activitatea de dezinsecție, dezinfecție și deratizare
- satisfacerea cu prioritatea a nevoilor utilizatorilor;
- rezolvarea de ordin economic, social și de mediu ale localității;

Dezinsecția este o activitate de combatere a insectelor prin mijloace ecologice, biologice și chimice, având ca scop menținerea unui nivel scăzut al densității insectelor, realizând condiții corespunzătoare de igienă și confort pentru populație, precum și eliminarea riscurilor de transmitere a unor boli prin intermediul insectelor vectoare.

Activitatea de dezinsecție se efectuează la:

- ◆ clădiri ale instituțiilor publice inclusiv spații de protecție civilă;
- ◆ părți ale clădirilor tip condominiu, case;
- ◆ parcuri, spații verzi, cimitire, maluri de ape, aliniamente stradale, zone mlăștinoase,
- ◆ cămine aferente rețelelor de alimentare cu apă, canalizare, termoficare;
- ◆ piețe, târguri, oboare, bălciuri;
- ◆ zone demolate și neconstruite;
- ◆ depozitele de deșuri municipale și cele asimilate acestora, spațiile special amenajate pentru colectarea deșeurilor municipale, stațiile de transfer al deșeurilor;
- ◆ unități de învățământ și sanitare, alte instituții aflate în subordinea autorităților administrației publice locale;
- ◆ locuri în care există focare declarate care pun în pericol sănătatea oamenilor și animalelor;

Dezinfecția este o metodă a igienei care constă în operațiuni de prevenire și combatere a bolilor infecțioase și parazitare la om și animale, urmărindu-se eliminarea germenilor patogeni de pe suprafețele supuse acestor operațiuni. Activitatea de dezinfecție se efectuează la:

- ◆ depozitele de deșuri municipale și cele asimilate acestora;
- ◆ stația de transfer al deșeurilor;
- ◆ stația de sortare al deșeurilor;
- ◆ spațiile special amenajate pentru colectarea deșeurilor municipale;
- ◆ încăperile din cadrul condominiilor prevăzute cu topogan, destinate colectării deșeurilor municipale;
- ◆ mijloacele de transport în comun;
- ◆ unități de învățământ și sanitare, alte instituții aflate în subordinea autorităților administrației publice locale
- ◆ ocuri în care există focare declarate care pun în pericol sănătatea oamenilor și animalelor;

Deratizarea reprezintă un complex de măsuri aplicate permanent în scopul distrugerii rozătoarelor dăunătoare (șoareci, șobolani) vectori de maladii transmisibile și/sau generatoare de disconfort și menținerii acestora la un nivel numeric redus. Activitatea de deratizare se efectuează la:

- ◆ clădiri ale instituțiilor publice inclusiv spații de protecție civilă;
- ◆ părți ale clădirilor tip condominiu, case;
- ◆ parcuri, spații verzi, cimitire, maluri de ape;
- ◆ cămine aferente rețelelor de alimentare cu apă, canalizare, termoficare;
- ◆ piețe, târguri, oboare, bălciuri;
- ◆ zone demolate și neconstruite;
- ◆ depozitele de deșuri municipale și cele asimilate acestora, spațiile special amenajate pentru colectarea deșeurilor municipale, stațiile de transfer al deșeurilor;
- ◆ unități de învățământ și sanitare, alte instituții aflate în subordinea autorităților administrației publice locale;
- ◆ locuri în care există focare declarate care pun în pericol sănătatea oamenilor și animalelor;

3.3.4. Potențialele surse de finanțare pentru dezvoltarea și funcționarea pe termen mediu și lung a serviciului de salubritate din Municipiul Brad pentru perioada 2019-2029.

-Programele Administrației Fondului de Mediu privind gestionarea deșeurilor;

-Programul Operațional Sectorial de Mediu. Obiectivul general al POS Mediu constă în reducerea decalajului existent între Uniunea Europeană și România cu privire la infrastructura de mediu atât din punct de vedere cantitativ cât și calitativ. Aceasta ar trebui să se concretizeze în servicii publice eficiente, cu luarea în considerare a principiului dezvoltării durabile și a principiului „poluatorul plătește”:

-POS Mediu, Axa prioritară 2 -"Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor istorice contaminate", Domeniu Major de Intervenție - "Dezvoltarea sistemelor integrate de management al deșeurilor și extinderea infrastructurii de management al deșeurilor”;

- PNDR sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri rural;

3.3.5. Plan de măsuri și de acțiuni cu privire la dezvoltarea și funcționarea serviciului de salubritate din municipiul Brad, pentru perioada 2019-2029.

Salubritate menajeră

Îmbunătățirea sistemului de precollectare pentru depozitarea deșeurilor în containere prin separarea celor două fracții, umedă și uscată. Pentru eficientizarea activității de colectare a deșeurilor în aceste incinte, se vor implementa sisteme moderne de colectare a deșeurilor. Prin implementarea acestui proiect sunt realizate următoarele investiții :

Colectarea selectivă a deșeurilor de la populație și agenți economici, pe 4 fracții separate: hârtie/carton, plastic/metale, sticlă și deșeuri reziduale.

Pentru eficientizarea activității de colectare se impune organizarea de campanii de informare și conștientizare a populației privind importanța colectării selective a deșeurilor. Prin intermediul acestor campanii se vor prezenta detalii cu privire la impactul deșeurilor asupra mediului , etapele gestiunii deșeurilor, bune practici în colectarea selectivă a deșeurilor, importanța și avantajele reciclării deșeurilor. Colectarea și transportul deșeurilor astfel precollectate vor fi efectuate de operatorul de salubritate. Constatând faptul că ponderea deșeurilor de pe raza municipiului Brad sunt cele provenite de la populație, se impune o serie de consultări pentru luarea de măsuri care să stimuleze cetățenii cât și unele măsuri mai drastice care să conducă la obligativitatea tuturor persoanelor care generează deșeuri să respecte legislația în vigoare privind depozitarea și selectarea deșeurilor, cum ar fi:

1) Consultarea populației privind modul de tarifare astfel: Pentru care variantă de tarifare optați, privind colectarea deșeurilor menajere de la populație?

a. tarif unitar indiferent că se practică sistemul de colectare selectivă sau nu;

b. tarif diferențiat astfel:

- tarif de bază pentru persoanele care colectează selectiv deșeurile;

- de 2 până la 5 ori tariful de bază pentru persoanele care colectează și expun deșeurile amestecat (neselectat).

2) Consultarea populației cu propuneri pentru subvenționarea serviciului de salubritate pentru persoanele sărace.

3) Monitorizarea punctelor de colectare prin montarea camerelor de luat vederi. La aceste puncte de colectare sunt o serie de nereguli care împiedică colectarea civilizată a deșeurilor cum ar fi:

- deși sunt containere separate pentru deșeuri din plastic și compartimente separate pentru deșeuri din hârtie și carton, acestea sunt aruncate la grămadă cu gunoiul menajer;

- sunt persoane care răscolesc prin containere pentru diverse lucruri și care împrăștie pe jos foarte multe gunoaie;

- sunt aduse de la casele din apropiere deșeuri animaliere la aceste puncte de colectare;

- sunt depozitate pe lângă platformele amenajate deșeuri rezultate din construcții și demolări.

Prin implementarea sistemului automatizat de pubele îngropate, o parte din aceste nereguli vor fi eliminate dar mai rămâne de monitorizat modul de folosire a acestor pubele și anume utilizarea lor pentru colectarea selectivă (respectarea depunerilor de deșeuri pe fracții folosind fiecare pubele pentru fracția pentru care a fost destinată: menajer, hârtie și carton, plastic sau sticlă).

4) Obligativitatea tuturor cetățenilor care locuiesc la case de a încheia un contract cu operatorul de salubritate și de a folosi containere separate pe tipuri de deșeuri.

5) Obligativitatea operatorului de salubritate de a prelua și transporta deșeurile separat pe tipuri de deșeuri.

Următoarele categorii de deșeuri vor fi colectate separat de pe teritoriul unităților administrativ-teritoriale și transportate cu autogunoierile la stația de transfer/sortare/compostare de la Brad:

- a) deșeuri reziduale;
- b) deșeuri biodegradabile;
- c) deșeuri reciclabile (hârtie și carton, plastic și metal, sticlă), inclusiv deșeuri de ambalaje;
- d) deșeuri periculoase din deșeurile menajere;
- e) deșeuri voluminoase provenite de la populație, instituții publice și operatori economici.

Deșeurile reziduale sunt colectate de operatorul de salubritate zonal în pubela de 120 l de la gospodăriile din mediul rural și pe cele umede (rezidual+biodegradabil) în pubela de 240 l de la gospodăriile din mediul urban și transportate la stația de transfer Brad.

Din stația de transfer, prin transport de lung curier deșeurile vor fi transportate la CMID Bârcea Mare ținând cont de fluxul deșeurilor care a stat la baza aprobării Proiectului Sistem de management integrat a deșeurilor (SMID) Județul Hunedoara, respectiv la depozitul Barcea Mare. O cantitate de cca. 445 t/an de deșeuri reciclabile care va corespunde calitativ va putea fi livrată de operatorul de salubritate direct la reciclatori, fără a mai intra în stația de sortare Brad.

Colectarea **deșeurilor biodegradabile** în zona urbană se va face în amestec cu cele menajere reziduale, atât din locuințele colective, cât și din cele individuale. În zonele rurale se vor aloca compostoare individuale de capacitate 220 l pentru compostarea deșeurilor biodegradabile, iar deșeurile reziduale vor fi colectate separat în pubele de 120 l. Compostoarele se vor aloca în vederea atingerii țintei cu privire la devierea unei cantități de deșeuri biodegradabile de la depozitare de cca 3000 t din deșeurile biodegradabile generate în mediul rural.

Ținta privind reducerea cantității de deșeuri biodegradabile va fi atinsă prin punerea în funcțiune a unei stații de tratare mecano-biologice a deșeurilor reziduale în municipiul Brad.

Odată cu intrarea în funcțiune a stației de tratare mecano-biologice deșeurile biodegradabile provenite din parcuri, grădini și piețe vor fi colectate separat și dirijate spre centru ecologic prin grija firmelor abilitate care execută lucrările. În prima fază se vor colecta și depozita pe o platformă într-un depozit temporar.

Deșeurile voluminoase din cauza dimensiunilor lor mari (mobilier, obiecte de uz casnic, deșeuri de echipamente electrice și electronice, etc), nu pot fi colectate prin sistemul comun de colectare a deșeurilor municipale.

Având în vedere faptul că gestionarea deșeurilor voluminoase generate de populație, ca parte a deșeurilor comunale, cade în sarcina autorităților publice locale, prin serviciul de salubritate (conform Legii nr. 101/2006 republicată), operatorul de salubritate va asigura și colectarea acestui tip de deșeuri, astfel:

Deșeurile voluminoase vor fi colectate prin campanii regulate din poartă în poartă la gospodăriile din zonele de casă, derulate cu o anumită periodicitate de către autoritățile locale cu sprijinul operatorilor de salubritate.

În acest scop vor fi stabilite grafice de activitate de către municipiul Brad. Se vor amenaja spații pentru depozitarea temporară a deșeurilor voluminoase urmând ca acestea să fie colectate și transportate de către operatorul de salubritate în baza unui grafic de activitate de către municipiul Brad; se vor amenaja spații pentru depozitarea temporară a deșeurilor voluminoase urmând ca acestea să fie colectate și transportate de către operatorul de salubritate în baza unui grafic de activitate de către municipiul Brad.

Deșeurile voluminoase vor fi colectate periodic și vor fi transportate de către operatorul serviciului de salubritate, care prestează activitatea în zona respectivă de colectare, la cel mai apropiat centru de colectare deșeurilor voluminoase situat în incinta stației de transfer.

Deșeurile voluminoase provenite de la populație și de la agenții economici - obiecte de uz casnic, textile, vegetale, deșeurile de lemn - vor fi colectate periodic de către operatorul de salubritate, în conformitate cu un program stabilit și aprobat de către autoritățile administrației publice locale și comunicat populației și operatorilor economici în mass-media. Colectarea se va face selectiv, pe categorii de deșeurile, prin stabilirea zilelor și orelor, pentru ca deținătorii de deșeurile voluminoase, incluzând și deșeurile din echipamente electrice și electronice, să poată preda deșeurile, iar operatorul serviciului de salubritate să poată organiza colectarea în cele mai bune condiții.

Colectarea deșeurilor voluminoase se poate face, de asemenea, direct de la deținătorii lor, după solicitarea adresată operatorului de salubritate, cu specificarea caracteristicilor și cantitatea acestora. În această situație, operatorul de salubritate poate stabili o altă dată și oră decât cele aprobate de autoritatea administrației publice locale în listele de colectare a deșeurilor voluminoase, în cazul în care operațiunea de colectare, prin corelarea volumului de deșeurile voluminoase cu capacitatea aferentă de transport, este justificată din punct de vedere economic.

Soluția tehnică și, de asemenea, cea mai avantajoasă pentru buna gestionare a deșeurilor voluminoase colectate de la populație este următoarea:

- Colectarea la rigolă;
- Colectarea la rigolă în urma unei solicitări telefonice;
- Sistem de colectare prin aducerea voluntară.

Operatorul de salubritate va avea un sistem de monitorizare a cantității de deșeurile voluminoase din care să rezulte:

- a) data la care colectarea, transportul și depozitarea la stația de sortare pentru a fi sortate să aibă loc;
- b) punctele de colectare de unde s-a făcut colectarea;
- c) cantitățile totale luate de populație, public și persoanele juridice de drept privat;
- d) cantitățile de deșeurile rezultate în urma sortării, pe sortimente;
- e) cantitățile de componente sau dispozitive complete, care urmează a fi reutilizate, cu numele lor;
- f) cantitățile care urmează să fie transportate la depozitul de deșeurile;

Colectarea **deșeurilor periculoase din deșeurile menajere** – se va face prin aducerea în sistem voluntar la centrul de colectare și prin aducerea la camionul de colectare din timpul campaniilor periodice de colectare.

Pentru colectarea deșeurilor periculoase conținute în deșeurile menajere soluția propusă vizează colectarea prin puncte de colectare mobile (mașini de colectare a deșeurilor periculoase în conformitate cu prevederile legale), prin campanii lunare. Stabilirea punctelor de staționare și a orarului de staționare se va face de către autoritățile locale iar publicul va fi informat în ceea ce privește organizarea colectării deșeurilor periculoase. Staționarea se face în conformitate cu prevederile legale și cu avizul coordonatorilor locali pentru siguranța, sănătatea și securitatea locuitorilor (ex: ISU - Inspectoratul pentru Situații de Urgență, DSP - Direcția de Sănătate Publică). Punerea la dispoziție a mașinilor de colectare va fi în sarcina operatorilor, avizele vor fi obținute de către operatorii. Depozitarea se va efectua la depozite autorizate în acest sens. Precizăm faptul că deșeurile periculoase de tipul baterii auto uzate, uleiuri de motor etc. sunt colectate prin sistemele implementate de către agenții economici care desfășoară activități specifice de reparații auto etc.

Operatorul de salubritate va avea un sistem de monitorizare a cantității de deșeurile periculoase din care să rezulte:

- a) data la care colectarea, transportul și depozitarea la stația de sortare pentru a fi sortate să aibă loc;
- b) punctele de colectare de unde s-a făcut colectarea;
- c) cantitățile totale luate de populație, public și persoanele juridice de drept privat;
- d) cantitățile de deșeurile rezultate în urma sortării, pe sortimente;

e) cantitățile de componente sau dispozitive complete, care urmează a fi reutilizate, cu numele lor;

f) cantitățile care urmează să fie transportate la depozitul de deșeuri.

Colectarea deșeurilor din parcuri și grădini

Colectarea deșeurilor provenind din parcuri și grădini de pe domeniul public este sarcina instituțiilor care se ocupă cu întreținerea parcurilor și grădinilor, care vor transporta deșeurile verzi direct la stația de compostare Brad ori la stația de tratare mecano-biologică (după caz), linia alocată pentru deșeuri verzi, rezultând compost verde utilizabil în agricultură.

Colectarea deșeurilor din piețe

Deșeurile din piețe vor fi colectate separat. Deșeurile vegetale vor fi compostate în stația de compostare de la Brad, rezultând compost verde utilizat în agricultură, iar deșeurile, care sunt potrivite pentru reciclare vor fi colectate selectiv, urmând a fi valorificate.

Colectarea deșeurilor stradale.

Colectarea deșeurilor stradale nu intra în prezentul contract de delegare a serviciilor, ci face parte din dintr-un contract separat atribuit de autoritățile locale pentru măturarea și curățarea străzilor și a locurilor publice.

Deșeuri provenite din locuințe, generate de activități de reamenajare și reabilitare interioară și/sau exterioară a acestora.

Deșeurile din construcții și demolări sunt deșeuri solide rezultate în urma demolării sau construirii clădirilor, șoselelor și a altor structuri. În mod uzual, aceste deșeuri conțin pământ vegetal, nisip, pietriș, substanțe gudronate sau rezultate din gudron, argilă, substanțe cu lianți bituminoși sau hidraulici, asfalt, macadam, pietre, beton, ciment, cărămizi, lemn, zidărie, materiale pentru acoperișuri, tencuieli și ipsos, pastă de lipit, vopsele, lacuri, cabluri din metal, metale, bârne de lemn și altele asemenea. Pentru îmbunătățirea gestionării deșeurilor din construcții și demolări se va acționa pentru implementarea următoarelor:

- Deșeurile provenite din activitățile de construcții și demolări se colectează prin grija deținătorului și sunt transportate de către operator, în baza unui contract de prestări servicii, în depozite specializate pentru primirea acestor tipuri de deșeuri;

- Pentru obținerea autorizațiilor de construire/desființare beneficiarii întocmesc planul de eliminare al deșeurilor provenite din construcții, reabilitări, demolări și amenajări de spații verzi. Proprietarul și constructorul își asumă responsabilitatea predării acestor deșeuri operatorului de salubritate pentru gestionarea lor conformă prevederilor legale. Obținerea acestor autorizații este condiționată de existența unui contract de prestări servicii încheiat cu operatorul de salubritate, pentru colectarea deșeurilor rezultate din construirea/refacerile drumurilor, din demolări și construcții. Executantul lucrării are obligația de a pre colecta deșeurile rezultate din activitatea sa în containere specializate proprii sau puse la dispoziție de către operatorul de salubritate. Transportul, în vederea depozitării deșeurilor rezultate din activitățile enumerate, se realizează numai cu mijloacele operatorului de salubritate, în baza unui contract de prestări servicii;

- Precolectarea se realizează numai în containere standardizate acoperite, fiind interzisă depozitarea deșeurilor provenite din activitatea de construcții și demolări în recipientele sau containerele în care se depun deșeurile comunale;

- Transportul deșeurilor provenite din activitățile de construcții și demolări se realizează în containerele în care s-a realizat precolectarea sau în basculante prevăzute cu sistem de acoperire a încărcăturii, pentru a nu avea loc degajarea prafului sau împrăștierea acestora în timpul transportului. În cazul deșeurilor provenite din activitățile de construcții și demolări prin a căror manipulare se degajă praf, se vor lua măsurile necesare de umectare, astfel încât cantitatea de praf degajată în aer să fie sub concentrația admisă;

- Deșeurile din construcții și demolări vor fi supuse proceselor de reciclare și recuperare, putând fi utilizate pentru reamenajări de drumuri sau alte activități după ce au fost supuse procesării, neutralizării și pretratării în stații de sortare; - Deșeurile din construcții și demolări pot fi tratate atât separat de deșeurile municipale, cât și împreună cu acestea, cu excepția cazului

în care în componența acestora se regăsesc substanțe sau materiale clasificate ca fiind periculoase;

- Materialele care conțin azbest, rezultate din demolări, trebuie colectate separat, nu vor fi amestecate cu celelalte deșeuri și se realizează astfel încât să nu se degaje fibre din material. Personalul care realizează această operație va purta echipament de protecție, special, pentru lucrul cu azbestul;

- Containerele în care se precolectează materialele rezultate din construcții și demolări care au caracter periculos trebuie să fie prevăzute cu semne convenționale distinctive utilizate pentru avertizare în cazul substanțelor otrăvitoare și inscripționarea acestora cu avertizarea "PERICOL DE MOARTE". Aceste containere se depozitează numai pe domeniul aparținând producătorului de deșeu, în spațiu închis;

- În autorizația de construire trebuie să se menționeze actele normative care reglementează gestionarea deșeurilor provenite din construcții și demolări și regimul deșeurilor periculoase;

- Deșeurile rezultate din construcții, care nu sunt poluate, cum ar fi pământul și rocile excavate în cadrul lucrărilor de săpătură, pot fi utilizate, cu acordul autorităților de mediu, la alte lucrări de construcție, în agricultură sau silvicultură, amenajări hidrotehnice, construcția drumurilor, atât în cazul în care acestea sunt realizate pe raza teritorială a respectivei autorități a administrației publice locale, cât și în alte localități. În prezent doar o mică parte din deșeurile provenite din construcții și demolări este raportată, în special cea provenită de la cetățenii care solicită Autorizații de Construire pentru renovări/demolări/construcții noi. În ceea ce privește alte componente cum ar fi lemnul rezultat din înlocuirea tocurelor de uși și ferestre, a ușilor, a parchetului sau dușumelelor, a reparațiilor la acoperișuri, acesta se recuperează în proporție de 90% de către oamenii săraci, care îl utilizează ca și combustibil. Metalul, constă în bare de armare din oțel beton sau plasă sudată care rezultă în special după concasarea blocurilor de beton armat, profile din aluminiu provenite de la ferestre și uși deteriorate și din tabla demolată de pe acoperișuri. Toate aceste deșeuri sunt valorificabile. Materialele plastice nu reprezintă un procent semnificativ, dar se așteaptă ca în perioada următoare această componentă care va proveni în special din tâmplăria PVC uzată să devină o problemă. Trebuie avut în vedere că în acest moment 90% din tâmplăria construcțiilor noi este din PVC și mai puțin din lemn natural sau lemn stratificat. Sticla, este o componentă care datorită faptului că este foarte casabilă, de cele mai multe ori se amestecă ori se elimină odată cu deșeurile menajere, atunci când provine de la populație sau cu deșeuri mixte atunci când provine de la societățile de construcții. Pentru acest fapt, sunt necesare măsuri prin reglementări și sarcini clare precum și crearea de condiții optime care să conducă la creșterea cantităților de sticlă recuperată.

Având în vedere legislația existentă în domeniu care prevede obligativitatea reciclării a 70% din deșeurile rezultate din construcții și demolări se propune înființarea unei stații de reciclare a deșeurilor din construcții care poate funcționa în aceeași locație cu stația de tratare mecano- biologică a deșeurilor biodegradabile provenite din parcuri, grădini și piețe. Este imperios a se găsi o locație pentru depozitarea deșeurilor rezultate din construcții și demolări, a celor stradale și a celor provenite din parcuri și grădini. În această locație va trebui să existe o linie de selectare separată a deșeurilor precum și înființarea stațiilor de tratare mecano-biologică și de reciclare a deșeurilor din construcții. Pentru eliminarea rampelor clandestine de deșeuri se propune montarea camerelor de luat vederi în zonele de risc.

Deșeurile provenite din construcții și demolări, în principiu, trebuie incluse în sistemul de gestionare a deșeurilor inerte ori periculoase, după caz. Materialele reciclabile necontaminate (nepericuloase) care sunt generate în amestec cu acestea, ex: plastic, hârtie și carton etc. – pot fi trimise la stația de sortare sau direct la operatorii economici care realizează operații de valorificare a deșeurilor sau la producătorul de ambalaj. Este sarcina constructorului ori a generatorului de deșeuri de C&D să realizeze colectarea, transportul, tratarea și depozitarea în condiții de siguranță pentru mediu, pe cheltuiala proprie, pe baza autorizației de construire (dezvoltare).

Pentru colectarea deșeurilor de construcții și demolări, respectiv din amenajarea /renovarea locuințelor se vor încheia contracte de prestări servicii între generatorii de deșeuri și

operatorul de salubritate care are încheiat contract de delegare pe zona Brad ori alți operatori autorizați/licențiați de colectare/tratare/valorificare deșeurilor din construcții și demolări.

Colectarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice (DEEE).

Conform Directivei nr. 2002/96/ EC privind deșeurile din echipamente electrice și electronice, transpusă prin H.G. nr 1037/2010, cantitatea de DEEE ce trebuie colectată a fost stabilită pentru statele membre la 4 kg/locuitor și an. În realitate, luând în considerare situația economică, geografică și demografică este imposibil de atins o rată de colectare de 100 %. Așa cum s-a și menționat, datorită situației economice a populației echipamentele electrice și electronice depășesc media de utilizare indicată de producător. Tocmai de aceea potențialul de colectare DEEE este mult mai mic de 4 kg/locuitor/an. Persoanele fizice și juridice au obligația de a nu arunca deșeurile de echipamente electrice și electronice alături de deșeurile menajere și de a le preda distribuitorilor în cazul achiziționării unui produs de același tip (schimb 1 la 1) sau de a preda DEEE către punctele de colectare organizate de autoritățile locale conform H.G. nr 1037/2010. Pentru îndrumarea inițiativelor de dezvoltare a lanțului de colectare și procesare DEEE, legislația națională referitoare la deșeurile de echipamente electrice și electronice este următoarea:

- O.U.G. nr. 5/02.04.2015 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice; - Hotărârea nr. 322/29.05.2013 privind restricțiile de utilizare a unor anumite substanțe periculoase în echipamentele electrice și electronice;
- Ordin 1225/2005 privind aprobarea procedurii și criteriilor de evaluare și autorizare a organizațiilor colective în vederea preluării responsabilității privind realizarea obiectivelor anuale de colectare, reutilizare, reciclare și valorificare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice;
- Ordin 1223/2005 privind procedura de înregistrare a producătorilor, modul de evidență și raportare a datelor privind echipamentele electrice și electronice și deșeurile de echipamente electrice și electronice. Ca urmare se propune:
 - Organizarea de campanii de informare privind datele când se realizează colectarea;
 - Asigurarea colectării separate a DEEE de la gospodăriile particulare;
 - Punerea la dispoziția producătorilor/asociațiilor acestora, a spațiilor necesare pentru înființarea și funcționarea punctelor de colectare selectivă a DEEE (aceste zone de colectare trebuie amplasate astfel încât să se asigure un acces facil al populației și să se găsească în apropierea centrelor populate cu densitate mare);

3.3.6. Indicatori de monitorizare

Indicatorii de monitorizare stabiliți vor permite evaluarea modului în care sistemele de utilități publice aferente serviciului vor contribui la implementarea Strategiei de dezvoltare, ținta finală fiind atingerea scopului principal - realizarea conceptului de "societate a reciclării", la nivelul municipiului Brad printr-o gestionare durabilă a deșeurilor.

Obiective. Mijloace. Indicatori.

1. Îmbunătățirea calității serviciului.

- Perceperea unor tarife sau taxe care să respecte limitele de suportabilitate ale populației;
- Aplicarea principiului „poluatorul plătește”
- Stabilirea taxei de depozitare.
- Numărul populației plătitoare de tarife și taxe;
- Numărul de agenți economici plătitori de taxe și tarife;
- Gradul de colectare a taxelor și tarifelor;
- Gradul de reducerea a cantității de deșeurii eliminate prin depozitare.

2. Îmbunătățirea calității mediului și protecția sănătății populației.

- Abordarea integrală a aspectelor de mediu în gestionarea deșeurilor.
- Gradul de acoperire a populației cu servicii de salubritate;
- Numărul de locuitori care beneficiază de servicii de salubritate;
- Numărul locuitorilor arondați la sistemul de colectare selectivă;
- Cantitatea de deșeuri colectată din totalul generat;
- Cantitatea de deșeuri depozitată;
- Rata de reciclare a deșeurilor colective.

3. Reducerea semnificativă a ratei de generare a deșeurilor.

- Dezvoltarea comportamentului responsabil în domeniul gestionării deșeurilor;
- Numărul de campanii de informare și conștientizare a publicului interesat;
- Gradul de implicare a societății civile;
- Numărul de locuitori care își modifică comportamentul de generare și gestionare a deșeurilor;
- Numărul de operatori economici care își modifică comportamentul de generare și gestionare a deșeurilor.

De asemenea, conform contractelor încheiate cu operatorii pentru cele două componente ale salubrității, salubritate menajeră și salubritate stradală, se vor urmări indicatorii de performanță după cum urmează:

1. Indicatori de performanță pentru salubritate menajeră

- a) numărul de contracte încheiate raportat la numărul de persoane fizice și agenți economici:
 - numărul de contracte încheiate raportat la numărul de persoane fizice;
 - numărul de contracte încheiate raportat la numărul de agenți economici;
- b) numărul de recipienți de precollectare asigurați ca urmare a solicitărilor raportat la numărul total de solicitări;
- c) numărul de sesizări rezolvate privind serviciile prestate raportat la numărul total de sesizări privind serviciile prestate, pe tipuri de activități;
- d) ponderea din numărul de sesizări de la litera c) care s-au dovedit justificate;
- e) cantitatea de deșeuri colectate selectiv raportată la cantitatea totală de deșeuri colectate;
- a) penalitățile contractuale totale aplicate de autoritățile administrației publice locale raportate la volumul prestației;
- b) cantitatea totală de deșeuri colectată pe bază de contract raportată la cantitatea totală de deșeuri colectată;
- c) cantitatea totală de deșeuri colectată din locuri neamenajate raportată la cantitatea totală de deșeuri depistate în locuri neamenajate;
- d) numărul de reclamații rezolvate privind calitatea activității prestate raportată la numărul total de reclamații privind activitatea prestată;
- e) ponderea din numărul de reclamații de la punctul
- f) care s-au dovedit justificate;
- g) numărul de reclamații privind facturarea raportat la numărul total de utilizatori;
- h) ponderea din numărul de reclamații de la punctul i) care s-au dovedit justificate;
- i) valoarea totală a facturilor încasate în termenul de scadență raportată la valoarea totală a facturilor emise;
- j) numărul de solicitări scrise raportat la numărul total de utilizatori;
- k) procentul de solicitări scrise de la litera n) rezolvate;
- l) numărul de sesizări scrise privind nerespectarea de către operator a obligațiilor din licență;

- m) numărul de încălcări ale obligațiilor operatorului rezultate din analizele și controalele organismelor abilitate;
- n) numărul de utilizatori care au primit despăgubiri datorate culpei operatorului sau dacă s-au îmbolnăvit din cauza nerespectării condițiilor corespunzătoare de prestare a activității;
- o) valoarea despăgubirilor acordate de operator pentru situațiile de la litera s) raportată la valoarea totală facturată, aferentă activității prestate;
- a) numărul de neconformități constatate de autoritatea administrației publice locale aferente activității prestate;
- b) numărul de sancțiuni contravenționale aplicate de organele abilitate în urma controalelor efectuate;

2. Indicatori de performanță pentru salubritate stradală

- a) numărul de solicitări de îmbunătățire a parametrilor de calitate ai activității prestate rezolvate, raportat la numărul total de cereri de îmbunătățire a activității, pe categorii de activități;
- b) numărul de reclamații rezolvate privind cantitățile de servicii prestate, raportat la numărul total de reclamații privind cantitățile de servicii prestate;
- c) ponderea din numărul de reclamații de la lit. b) care s-au dovedit justificate;
- d) numărul de sesizări din partea agenților de protecție a mediului, raportat la numărul total de sesizări din partea autorităților locale;
- e) numărul de sesizări din partea agenților de sănătate publică, raportat la numărul total de sesizări din partea autorităților locale;
- f) numărul de reclamații rezolvate privind calitatea activității prestate, raportat la numărul total de reclamații privind calitatea activității prestate;
- g) ponderea din numărul de reclamații de la lit. f) care s-au dovedit justificate;
- h) numărul de recipienți de precolectare asigurați pe tipodimensiuni ca urmare a solicitărilor raportat la numărul total de solicitări venite din partea autorităților locale;
- i) numărul de reclamații rezolvate privind cantitățile de servicii prestate, raportat la numărul total de reclamații privind cantitățile de servicii prestate pe tipuri de activități;
- j) suprafața efectiv curățată raportată la suprafața programată pentru curățare;
- k) suprafața efectiv dezăpezită raportată la suprafața programată pentru dezăpezire;
- l) respectarea legislației în domeniu privind îndeplinirea obligațiilor de colectare selectivă;
- m) procentul de răspunsuri date la sesizările referitoare la activitatea prestată;
- n) numărul de încălcări ale obligațiilor operatorului, rezultate din analizele și controalele organismelor abilitate;
- o) valoarea despăgubirilor acordată de operator pentru culpa proprie;
- p) numărul de amenzi date de autoritatea locală pentru neexecutarea corespunzătoare a activității;
- q) numărul de intervenții întârziate;
- r) numărul de intervenții necorespunzătoare;
- s) efectuarea investițiilor impuse prin contract.

4. Creșterea capacității de atragere a fondurilor.

- Dezvoltarea capacității administrative a serviciului.
- Numărul persoanelor instruite;
- Numărul proiectelor aprobate;
- Numărul de proiecte respinse;
- Numărul de proiecte implementate.

5. Gestionarea serviciului pe criterii de transparență, competitivitate și eficiență.

-Aplicarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică; Sondaje de opinie, evaluări pe bază de chestionare.

- Numărul deciziilor supuse consultării sau dezbaterilor publice;
- Numărul de recomandări primite din partea publicului interesat;
- Numărul de recomandări ale publicului interesat incluse în deciziile luate;
 - Gradul de migrație al personalului;
 - Numărul respondenților unui sondaj de opinie/ chestionar;
 - Gradul de satisfacție al clienților

Concluzii generale

Este imperios să se conștientizeze faptul că nimeni nu trebuie să mai susțină modelul economic tradițional, acela de "creștere, consum și evacuare", dacă se dorește utilizarea resurselor naturale într-un mod durabil și să nu fie necesar ca, într-un interval de timp destul de mic (la nivel planetar), să mai fie nevoie de încă un „Pământ” în plus pentru a susține nivelul nostru actual de producție și consum și pentru a suporta acumularea de deșeuri pe care nu mai avem unde să le depozităm.

Strategia de dezvoltare a serviciului de salubritate este un document care permite să se stabilească, pe termen mediu și lung, modul de gestionare durabilă a deșeurilor pe teritoriul municipiului Brad. Abordarea integrată a aspectelor de mediu în acest proces este o modalitate prin care se identifică, cuantifică și evaluează activitățile în vederea adoptării celor mai bune decizii. Strategia de dezvoltare a serviciului reprezintă o modalitate importantă de implementare a legislației aplicabile în domeniul managementului deșeurilor, cu precădere a Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor. Totodată, oferă cadrul legal în care acțiunile tuturor părților interesate sunt coordonate de așa manieră încât să conducă spre atingerea scopurilor comune în acest sector. Trebuie avut în vedere faptul că procentul de colectare a deșeurilor reciclabile în municipiul Brad este foarte mic, ceea ce demonstrează că suntem foarte departe de țintele impuse de Uniunea Europeană. Toate aceste aspecte ne obligă să tratăm cu multă atenție Strategia de salubritate, atât din punct de vedere organizatoric cât și prin conștientizarea populației și a agenților economici care vor trebui să înțeleagă că nu se poate continua ca în prezent. Municipiul Brad va asigura revizuirea Strategiei ori de câte ori elemente noi legislative (europene sau naționale) trebuie să fie luate în considerație și care nu au fost cunoscute la data întocmirii acestui document.

Președinte de ședință,

Ancuța Florentina Miheț

**Contrasemnează,
Secretar**

Carmen-Irina Bora